

NADAČNÍ FOND PROTI KORUPCI

Výroční zpráva 2016

Obsah

1. Účel a poslání Nadačního fondu proti korupci (NFPK)
2. Lidé
3. Činnost fondu v šestém roce 2016
  - 3.1 Tři hlavní osy činnosti
  - 3.2 Kauzy
  - 3.3 Ceny za odvahu
  - 3.4 Nadační příspěvky
4. Dárci
5. Zpráva dozorčí rady
6. Plány do budoucna

Motto:

„Nebát se a nekrást, a ne nakrást si a nebát se“

V letošním roce vstoupil Nadační fond proti korupci do šestého roku své činnosti.

Jsme rádi, že naše práce přináší ovoce, byť to na první pohled nemusí být patrné. Zpracované podněty putují většinou na státní zastupitelství, kde probíhá jejich šetření. V roce 2016 jsme dosáhli velkého úspěchu v kauze Krajské nemocnice Tomáše Bati ve Zlíně, kdy policie, i na základě našeho trestního oznámení z roku 2014, povedla razii v souvislosti se zkršlováním údajů o stavu hospodaření a porušováním pravomoci při správě cizího majetku při veřejných zakázkách.

Letos jsme také publikovali několik velmi zajímavých studií, analýz a elaborátů. Většina z nich se věnovala Klausově amnestii, kterou považují za největší polistopadový zločin. Analytici Fondu zpracovali obrovské množství usnesení soudů a státních zastupitelství. Pro představu, jednalo se o tisíce stránek. Z jejich analýzy následně vyplynulo, že osoby, jejichž stíhání bylo na základě této amnestie zastaveno, způsobily celkovou škodu ve výši nejméně 18 600 000 000 korun. Poškozeno bylo přes 90 000 fyzických a stovky právnických osob.

V září 2016 odsoudil soud bývalého náměstka na MPSV Vladimíra Šišku na šest let v kauze zmanipulování zakázky na výplatu sociálních dávek na úřadech práce. Zaplatit má rovněž škodu ve výši 282 milionů. Tuto kauzu jsme rozkryli již v roce 2012.

Pokračovaly i další soudní spory a to ať přímo s námi nebo v našich kauzách. Městský soud v Praze potvrdil svůj výrok z června 2013 a opět zamítl žalobu Ivo Rittiga proti nám na ochranu osobnosti o odstranění následků neoprávněných zásahů.

Pokračoval i soud v kauze Oleo Chemical. Původně měl skončit už do konce tohoto roku, ale bohužel se protáhne až do roku následujícího, kdy už snad budou vyneseny rozsudky.

V polovině roku bohužel došlo ke zločinné policejní reorganizaci, kdy byly rozprášeny excelentně fungujících vyšetřovací týmy. Je tedy možné, že přistoupíme k jinému modelu prezentace kauz, než abychom je předávali nefunkčním policejním složkám.

Rád bych také zmínil podporu síti UN Global Compact a jejím deseti zásadám v oblasti lidských práv, práce, životního prostředí a boje proti korupci. V této zprávě popisují kroky, které Fond za účelem podpory UN Global Compact učinil.

Ani letos jsme nezapomněli na naše podporovatele, pro které jsme vydali další, již třetí, díl v rámci edice prázdninového čtení pod názvem „Václav Klaus – stopy a odkaz pragmatika bez přívlastků“.

Za dobu naší dosavadní existence se Fondu podařilo ušetřit několik miliard korun státnímu rozpočtu i soukromým subjektům.

Fond je neziskovou a nestátní organizací, která sehrává důležitou úlohu v boji s korupcí z úrovně nikoliv státní, ale občanské. Mimořádně hrdý jsem na to, že náš fond od svého vzniku nečerpal ani korunu ze státního rozpočtu a ani z fondů EU. Jsem přesvědčen o tom, že v tomto směru jsme v České republice unikátem. Tuto exkluzivitu si můžeme dovolit výhradně díky mimořádné podpoře našich velkých i malých donátorů a příznivců. Bez těchto podporovatelů by fond nemohl existovat.

Děkuji Vám všem!

Karel Janeček, zakladatel a předseda správní rady Nadačního fondu proti korupci

1. Účel a poslání Nadačního fondu proti korupci

Nadační fond proti korupci (dále i fond nebo NFPK) vznikl na začátku 2011 a stanovil si tři hlavní cíle: odhalovat korupci, pomáhat odvážným lidem, kteří se postaví korupčníkům, a udělovat nadační příspěvky na podporu boje s korupcí a rozkrádáním veřejných prostředků. Naše cíle se i přes mírné změny k lepšímu nemění. I nadále se fond zaměřuje na podporu lidí, kteří se postavili korupčnímu jednání nebo jednání, které mělo za cíl nesmyslně nebo nehospodárně utrácet veřejné prostředky. Přesvědčit lidi o tom, že není možné pouze pasivně přihlížet, je běh na dlouhou trať. Také získat důvěru odvážných lidí není nic jednoduchého, neboť obvykle narážejí na nepochopení, byrokracii, a odmítání. Setkali jsme i s tím, že lidé pochybovali o naší nezávislosti (médiá mají velkou moc) a opakovaně se nás ptají, pro koho vlastně děláme. Odpověď je jednoduchá: pro nikoho. Nestalo se, aby člen správní rady nebo kdokoliv z donátorů zasahoval do kauz, kterými se fond zabýval. Naše nezávislost vyplývá i z faktu, že jsme za dobu existence fondu nečerpali jedinou korunu z veřejných prostředků nebo fondů EU. Z tohoto pohledu je náš fond v rámci ČR unikátem.

2. Lidé

Karel Janeček, matematik a autor projektu Demokracie 2.1, zakladatel a předseda správní rady NFPK

Stanislav Bernard, pivovarník, zakladatel a místopředseda správní rady

Jan Kraus, herec, moderátor, zakladatel a místopředseda správní rady

Karel Randák, bývalý ředitel rozvědky, člen správní rady

Radim Jančura, podnikatel, člen správní rady

Lenka Deverová, právnička, členka dozorčí rady

Jannis Samaras, podnikatel, člen dozorčí rady

Libor Winkler, podnikatel a filantrop, člen dozorčí rady

Petr Soukenka, ředitel (do 30. 4. 2016) a vedoucí analytik

Linda Majerová, ředitelka (od 1. 5. 2016) a projektová manažerka

Markéta Blahová, administrativa

Janusz Konieczny, projektový manažer

Martin Soukenka, analytik

Martin Šorm, analytik

Členství ve správní radě a dozorčí radě je čestné, bez nároku na odměnu.

3. Činnost fondu v roce 2016

Stále jsme netradičním nadačním fondem. Naše činnost je zaměřena zejména na podporu lidí, kteří se odvážili postavit se korupci nebo rozkrádání veřejných prostředků. V této oblasti jsme schopni poskytnout finanční, právní a odbornou podporu. Také jsme schopni poskytnout fyzickou ochranu

oznamovateli vč. jeho nejbližší rodiny. Věnujeme se také vlastním investigativním a legislativním činnostem. Trestní oznámení může dnes podat prakticky každý a neexistuje žádná „štábní“ podoba. My však podáváme sofistikovaná trestní oznámení, která jsou podepřena mnoha konkrétními důkazy, stejně tak úzce spolupracujeme i přímo s orgány činnými v trestním řízení.

Jsme rádi, že máme přes **750** dárců, kteří nás utvrzují v tom, že naše práce má smysl.

Podali jsme na policii **7** trestních oznámení v rozsahu několik set stran.

Poslali jsme úřadům **34** žádostí o poskytnutí informací dle zákona o svobodném přístupu k informacím.

Poskytli jsme jednotlivcům a organizacím **12** nadačních příspěvků, udělili **2** ceny za odvalu a podpořili i další víceleté projekty z minulých let za **1 277 093,- Kč**.

3.1 Tři hlavní osy činnosti

Ani v roce 2016 jsme neopustily tři hlavní projekty (osy) činnosti, které již při vzniku fondu stanovila správní rada Nadačního fondu proti korupci. Jednalo se o Analýzu, Etiku a Legislativu. Práce v rámci jednotlivých projektů se velmi prolínaly.

Analýza

Tým fondu řeší podněty přijaté jak elektronicky, tak v písemné podobě, či na základě osobního jednání. Stále zůstáváme u dříve vytyčených priorit, kterým se můžeme věnovat a to z toho důvodu, že právě z těchto oblastí máme nejvyšší počet podnětů – jedná se o zdravotnictví, energetiku, dopravní infrastrukturu a soudnictví. V rámci našich možností jsme se snažili věnovat i dalším podnětům. Výsledky analýz a řešení podnětů se pravidelně diskutují v rámci projektové rady Analýza (Karel Randák, Petr Soukenka, Linda Majerová a další členové analytického týmu) a následně jsou prezentovány správní radě fondu, která rozhoduje o dalším postupu (předání příslušným orgánům, medializace konkrétních projektů, poskytnutí právní pomoci apod.).

Etika

Tento projekt opět cílil zejména na oznamovatele (whistleblowery). V roce 2016 přibyli do rodiny oznamovatelů další dva členové, **Martina Uhrinová** a **Jiří Kotek**. Nadále probíhají, ve spolupráci s projektovou radou projektu Legislativa a ostatními neziskovými organizacemi, práce na zakotvení problematiky oznamovatelů v českém právním řádu. Jak je uvedeno níže, je to stále běh na velmi dlouhou trať. Politici se sice zaklínají bojem proti korupci, ale když pak dojde na realitu, opět převládá politické třenice nad zdravým rozumem.

V letošním roce se dařilo i našim oznamovatelům. Městský soud v Praze v červnu 2016 pravomocně rozhodl, že **František Mráček**, jemuž byla v roce 2014 udělena **Cena za odvalu**, byl z práce propuštěn nezákonně a přiznal mu náhradu soudního řízení a právo nastoupit zpět do práce. Výrok soudu okomentoval šťastný František Mráček: *„Jsem rád, že jsem do tohoto boje šel a že jsem si udržel poctivý přístup uvažování a boje. A také, že jsem neztratil pozitivní myšlení, i když to někdy bylo náročné. Rád bych proto poděkoval za obrovskou podporu rodině, fondu a všem ostatním.“* Celá kauza však stále ještě pokračuje.

Problematika oznamovatelů se dostala i na jednání **Rady vlády pro koordinaci boje s korupcí**. Ve spolupráci s legislativním odborem Úřadu vlády ČR probíhají aktivity směřující k systémovému řešení dané problematiky v rámci ČR. Leckdy to ale na jednáních Rady vypadá tak, že se politici vzájemně škorpí a nejracionálnějšími a neaktivnějšími členy jsou pak zástupci nevládních neziskových organizací.

V rámci etické osy činnosti našeho fondu pořádné nebo se účastníme několika projektů a akcí. Mezi ty nejvýznamnější patří projekt Akademie mladých občanů – **Municipalita**. Ten je koncipován jako osvětová akce, která má za úkol ukázat nejen mladým lidem, že podílení se na místní politice je nejen právo, ale svým způsobem i povinnost každého občana, a že se jedná o činnost, kterou mnozí z nich již nevědomky vykonávají. Cílem je vzbudit v lidech zájem o diskuse, o zasedání místních zastupitelstev, o hájení svých zájmů, jinými slovy popřít letargii a rezignaci. Tímto způsobem může potenciálně dojít i k postupné rehabilitace pověsti a zájmu celostátní politiky skrze zvýšený zájem občanů a postupné obsazování veřejného prostoru politickými, nikoli ryze oportunistickými skupinami.

Nadační fond proti korupci podporuje i vzdělávací projekty vybraných neziskových organizací cílených jak na žáky základních a středních škol, tak jejich učitele.

Již druhým rokem je Nadační fond proti korupci členem **Národní sítě Global Compact Česká republika**. **UN Global Compact** je síť firem a organizací, které se rozhodly sjednotit své poslání i každodenní činnosti s deseti obecně přijímanými principy společenské odpovědnosti v oblasti lidských práv, pracovních podmínek, životního prostředí a korupce. **UN Global Compact** koordinuje společensky odpovědné aktivity jednotlivých společností prostřednictvím národních sítí, které se v současné době nachází v 85 zemích světa. **Národní síť Global Compact Česká republika** od roku 2015 šíří základní principy této mezinárodní iniciativy také v českém prostředí. Podporuje firmy (jak místní, tak i pobočky zahraničních společností) v implementaci jejich základních principů a vytváří prostor pro sdílení zkušeností, možnosti učení, kolektivní akce a partnerství.

Průběh řešení tohoto projektu a návrhy na Cenu za odvalu byly pravidelně projednávány v rámci projektové rady (Stanislav Bernard, Markéta Blahová, Linda Majerová) ve spolupráci s analytiky a následně prezentovány správní radě fondu, která rozhodovala o dalším postupu.

Legislativa

Nepřestáváme polevovat ani v aktivitě v oblasti legislativy. Zaměřujeme se zejména na zvýšení transparentnosti podnikání v oblasti veřejných zakázek. Stále pokračuje spolupráce s ostatními neziskovými organizacemi na projektu **Rekonstrukce státu**, v rámci něhož jsou vypracovávány a připomínkovány návrhy nových legislativních úprav. V roce 2015 byl schválen **zákon o registru smluv**. Registr smluv je jednoduchý a vysoce efektivní protikorupční nástroj, jehož prosazení bylo některými politiky již 4 roky úspěšně blokováno. V roce 2016 tedy začal platit, ale bohužel se hned začaly objevovat snahy o jeho okleštění, které vyvrcholily sněmovním pozměňovacím návrhem z roku 2017, kterým by opět došlo k návratu do temnoty.

Fond se snaží i o zprůhlednění **financování politických stran**. V srpnu 2016 schválil Senát novelu zákona o sdružování v politických stranách. Ta přináší několik významných novinek pro fungování a hospodaření politických stran v ČR. Strany budou muset od začátku roku 2017 povinně vést transparentní účty, jejich hospodaření bude kontrolovat nově zřízený nezávislý úřad. Zákon zavádí i

limity pro výše daru, které může strana přijmout od jednoho dárce. Novelu volebních zákonů, které upravují předvolební kampaně, senátoři doplnili o několik upřesňujících pozměňujících návrhů a s nimi je posílají do sněmovny, kde o nich budou hlasovat poslanci.

Nadační fond rovněž usiluje i o zavedení **rejstříku konečných vlastníků**. Společným jmenovatelem většiny závažných kauz (např. IZIP, Amun.Re, Opencard či Čapí hnízdo) je dlouhodobě neřešená **anonymita příjemců veřejných prostředků**. Zdálo by se, že česká vláda konečně přijde s řešením po tom, co ji k tomu donutila evropská směrnice. Bohužel v březnu 2016 schválila znění novely zákona proti praní špinavých peněz, která nejenom tento problém neřeší, ale je pravděpodobně dokonce v rozporu s touto evropskou směrnicí. Na Slovensku přitom první zveřejňování skutečných příjemců veřejných peněz bylo zahájeno (ačkoliv s různými nedostatky) a nová slovenská koalice sdělila, že její prioritou bude prosazení účinného zákona umožňující rozkrytí vlastnických struktur společností. Když je to možné na Slovensku, proč ne i v Česku? K předloženému návrhu znění zákona proti praní špinavých peněz představil Fond spolu s dalšími neziskovými organizacemi (EconLab, Lexperanto, Naši politici) tři zásadní připomínky: možný rozpor s evropskou směrnicí, dohledový systém je nastaven zbytečně komplikovaně a neúčinně analogicky jako u dohledu zveřejňování účetních závěrek společností v obchodním rejstříku. Třetí připomínkou je vznik přehlceného a chaotického prostředí. Vládou schválené znění zbytečně administrativně zatíží rejstříkové soudy, které by měly neveřejný rejstřík spravovat a vydávat k němu přístupy. V září 2016 se rozhodlo o konečné podobě rejstříku konečných vlastníků. Tento však byl schválen v naprosto nedostatečné podobě, jelikož rejstřík není veřejně přístupný a není tedy ani pod veřejnou kontrolou.

Průběh řešení projektu byl pravidelně analyzován projektovou radou Legislativa (Karel Janeček, Linda Majerová, Janusz Konieczny) a následně prezentován správní radě fondu, která činila další rozhodnutí.

Trestní oznámení

Nadační fond proti korupci v roce 2016 podal **7** trestních oznámení, jejichž přílohy činily několik stovek stran, včetně zvukových či videozáznamů. Při podávání trestních oznámení jednoznačně preferujeme kvalitu nad kvantitou.

NFPK podal trestní oznámení mimo jiné v kauze **Hazardu v Českém Těšíně** nebo byla podána trestní oznámení související s prioritami analytické činnosti Fondu a to zejména se **zdravotnictvím**.

Žádosti o informace

V roce 2016 bylo fondem podáno přes **34** žádostí podle zákona č. **106/1999 Sb.**, o svobodném přístupu k informacím. Žádosti směřovaly prakticky do všech ministerských rezortů, na městské části, krajské soudy, státní úřady či státem vlastněné firmy. Některé informace fondu byly zaslány bez prodlení, další po urgencích, někdy i od nadřízených úřadů a na některé subjekty byly podány i správní žaloby. Obdržené informace jsme využili při řešení našich kauz.

Soudní spory

Ani v tomto roce se nám nevyhnula soudní jednání.

Ivo Rittig zažaloval v únoru 2012 Nadační fond proti korupci na ochranu osobnosti o odstranění následků neoprávněných zásahů. Újma Ivo Rittigovi měla být způsobena prezentací materiálů na tiskové konferenci dne 6. prosince 2011, kdy bylo jeho jméno spojeno s kauzou machinací v Dopravním podniku Praha. Městský soud v Praze potvrdil svůj výrok z června 2013 a opět žalobu letos zamítl.

3.2 Kauzy

Analytická činnost patří mezi základní pilíře působnosti Fondu. Rozpracování korupčních kauz, shromažďování dokumentů od oznamovatelů, analýza informací a případně podávání velmi přesných a „vyfutrovaných“ trestních oznámení, které leckdy mívají několik desítek či stovek stran příloh, jsou nedílnou součástí naší práce. Na první pohled se může zdát, že se s kauzami, na které Fond upozornil a které rozkryl, nic neděje. Bohužel korupčníci nejsou hloupí a jejich nezákonná činnost je prováděna velmi sofistikovaně. I proto přijatelná odezva trvá déle.

I v roce 2016 se objevily nové korupční kauzy. Některé z nich byly medializovány, většina z nich ale byla předána orgánům činným v trestním řízení. Je možné, či spíše více než reálné, že některé kauzy byly v návaznosti na překotnou policejní reorganizaci upozaděny či zastaveny.

Díky neúnavné a trpělivé práci všech členů Fondu dosáhl Fond řady úspěchů. Není to samozřejmě jen naše zásluha, výbornou práci odvedla policie i státní zastupitelství.

Za šest let své existence ušetřil Nadační fond proti korupci státu přes 2 200 000 000 Kč!!!

(2 200 000 000 korun + 100 000 000 korun soukromým subjektům za každý rok)

Odhad úspor veřejných finančních prostředků za celou dobu existence Nadačního fondu proti korupci

Název kauzy	Odhad úspor
DPP – tisk jízdních dokladů	73 000 000 Kč
DPP – veřejná zakázka - prostá obměna vybraných stávajících světelných zdrojů za LED technologie	250 000 000 Kč
Nemocnice Na Homolce – pronájem konsignačních skladů	61 000 000 Kč + minimálně 100 000 000 Kč/rok ve prospěch soukromých společností
Nemocnice Na Homolce – právní služby MSB Legal	104 000 000 Kč
MPSV - agendové informační systémy	1 500 000 000 Kč
ŘSD – mobilní středová svodidla	min. 10 000 000 Kč
Poliklinika Praha 6 - pronájem na dobu 30 let	185 - 300 000 000 Kč za 30 let

Nadační fond byl rovněž činný v řadě dalších kauz, u nichž však prozatím nelze stanovit úsporu finančních prostředků nebo u nichž primárně šlo o nápravu nežádoucího stavu.

Velká část kauz řešených Nadačním fondem proti korupci se týkala oblasti zdravotnictví.

Zásah ve Zlíně i díky NFPK

Nadační fond proti korupci podal v červenci 2014 trestní oznámení v souvislosti s hospodařením **Krajské nemocnice Tomáše Bati ve Zlíně**. Oznámení se týkalo zkreslování údajů o stavu hospodaření, porušování pravomoci při správě cizího majetku či pletich při veřejných zakázkách. V říjnu 2016 policie provedla v nemocnici razii, která se týkala zkreslování údajů v účetnictví, v rámci kterého mohla vzniknout škoda minimálně v řádech desítek milionů korun.

Zlínská nemocnice ještě v roce 2013 dlužila kolem **800 milionů Kč** kvůli zcela katastrofálnímu hospodaření. Zlínský kraj tuto situaci řešil tak, že poskytl nemocnici významnou půjčku, kterou časem proměnil na dar. Opominul ovšem, že za toto hospodaření musejí být odpovědné konkrétní osoby a všechna zjištění tak nakonec doručil státnímu zastupitelství až Nadační fond proti korupci, který tak suploval úlohu kraje.

V květnu 2013 byli radní Zlínského kraje informováni dopisem a analýzou o tom, že dochází ke zkreslování účetnictví ve zlínské nemocnici. Zlínský kraj jakožto jediný akcionář byl povinen na tuto situaci adekvátně reagovat, aby se minimalizovala vznikající škoda. Na zkreslování účetnictví nemocnice upozornila již dříve i Zpráva nezávislého auditora o provedení forenzního auditu za léta 2006 - 2009. Již tehdy Zpráva obsahovala informace, že došlo k „nahodnocení dohadných položek“ a „zkreslení výsledku hospodaření“. Právě uvádění zcela mylných údajů (například nahodnocením) o takzvaných dohadných položkách mohly vzniknout významné škody.

Trestní oznámení Fondu obsahovalo celou řadu dalších informací týkajících se veřejných zakázek, ve kterých neproběhla veřejná soutěž, ačkoliv tak ukládala interní směrnice či tak ukládal zákon o veřejných zakázkách. Existuje navíc podezření, že v některých případech docházelo k podezřelému přidělování zakázek navzdory soutěži či naopak prokazatelně duplicitní zakázky.

„Rajská“ hudba za rajský plyn

Na přelomu let 2015 a 2016 získal Fond údaje o cenách některých plynů používaných ve zdravotnictví a na jejich základě porovnal ceny **medicinálního kyslíku a rajského plynu** v sedmi nemocnicích. Z porovnání vyplynul dramatický rozdíl v jednotkových cenách, za které nemocnice plyny nakupují, a rovněž i jejich vysoká cena oproti cenám plynů technických či potravinářských.

Do roku 2008 byl kyslík i rajský plyn (oxid dusný) používaný ve zdravotnictví „jen“ jako obyčejný plyn s nároky na kvalitu nutnou pro zdravotnické účely. V roce 2008 se však oba plyny staly léčivými přípravky, a to na základě registrační vyhlášky o léčivých přípravcích č. 228/2008 Sb. Ministrem byl v té době Tomáš Julínek a jeho prvním náměstkem Marek Šnajdr. Důsledkem byl skokový nárůst cen těchto plynů, a tedy také nárůst zisků malé skupinky dodavatelů medicinálních plynů.

Fond porovnal ceny medicinálního kyslíku a rajského plynu v pěti nemocnicích řízených Ministerstvem zdravotnictví a ve dvou nemocnicích řízených krajem. Z porovnání vyplynulo několik závěrů. Zatímco Nemocnice Na Bulovce platí bez dalších poplatků přibližně 53 Kč bez DPH za metr krychlový plynného medicinálního kyslíku v lahvi o objemu 50 litrů, Fakultní nemocnice Královské Vinohrady platí za totéž (avšak od jiného dodavatele) již přibližně 131 korun. Nemocnice Vyškov coby příspěvková organizace Jihomoravského kraje platila za uvedené v roce 2013 přibližně 173 Kč a nejméně tolik platila i v roce 2015. Rekordmankou je pak Fakultní nemocnice Olomouc, která platí skoro **186 Kč za metr krychlový plynného medicinálního kyslíku** v láhvi o objemu 50 litrů. Poznamenejme, že dle informací Fondu

hradí nejmenovaná velká německá nemocnice **0,16 eur (přibližně 4 Kč) za metr krychlový** medicínálního kyslíku, jedná se ovšem o nejlepší cenu za odběr značného množství uvedené látky.

Ceny medicínálních plynů jsou však v nepoměru i ve srovnání s cenami obdobných plynů technických či potravinářských. Tak např. Fakultní nemocnice Hradec Králové platí za medicínální kyslík o koncentraci (síle) 99,5 % v lahvi o objemu 50 litrů při plnicím tlaku 200 barů skoro dvojnásobnou cenu (1300 Kč bez DPH a bez poplatků), než kolik platí Fakultní nemocnice Královské Vinohrady za technický kyslík o koncentraci (čistotě) 99,5 % v lahvi o stejném objemu a o stejném plnicím tlaku (737 Kč bez DPH a bez poplatků).

Vládní podpora byznysu s lidskými tkáněmi?

Vláda v květnu 2016 předložila Sněmovně novelu zákona o lidských tkáních a buňkách, která měla posílit postavení soukromých firem na trhu s **lidskými tkáněmi a buňkami**. Novela stanovila **podmínky dovozu tkání pro zdravotní výzkumné a léčebné účely** ze zemí mimo Evropskou unii (např. z Číny). Nadační fond proti korupci vyslovil obavu z možného zneužití novely nad její evropský rámec vzhledem k přítomnému klientelistickému a korupčnímu prostředí.

Některá ustanovení novely měla – zvláště v českých podmínkách – klientelistický či korupční potenciál související s možným i komerčním zneužitím dovozu tkání a buněk dárců ze zemí mimo EU, např. z **Číny**. Dovoz měl být umožněn nejen pro účely léčby příjemce, ale také pro účely výroby léčivých přípravků pro moderní převážně biologickou terapii. Podle návrhu např. nebylo tkáňové zařízení (i soukromé) v případě neodkladné potřeby nebo jednorázového dovozu povinno s dodavatelem ze třetí země (**mimo EU**) uzavřít písemnou smlouvu a předložit Státnímu ústavu pro kontrolu léčiv jinak povinně požadované informace včetně dokumentace. Mělo být možné obejít i povinnost opatřit tkáně a buňky přísnou evropskou identifikací (včetně údajů o darování), pakliže by tkáně a buňky zůstaly od dovozu až po použití v rámci jednoho tkáňového zařízení (i soukromého) a v jednom zdravotnickém zařízení.

Poznamenejme, že novela přišla v době silící česko-čínské spolupráce v oblasti zdravotnictví, podporované mimo jiných činitelů i předsedou vlády Bohuslavem Sobotkou.

Ministerstvo zdravotnictví hájí zájmy lobbistických skupin

Od července 2016 účinný zákon o registru smluv narušuje zájmy farmaceutických firem, dodavatelů zdravotnických prostředků a lobbistů ovládajících české zdravotnictví. Zákon ukládá povinnost uveřejňovat smlouvy s veřejnými institucemi skrze **centrální informační systém**. Toto uveřejnění mělo být dokonce od poloviny roku 2017 podmínkou účinnosti smluv. Zájmem lobbistických skupin bylo náležitosti smluv tajit. A to se jim dařilo a stále daří. Například Ministerstvo zdravotnictví jim v roce 2016 vyšlo vstříc a doporučilo některá ujednání smluv neuveřejňovat. Krylo a kryje tak neprůhlednosti kolem výplat bonusů, poskytování darů a praxi vyvádění prostředků z veřejného zdravotního pojištění.

V květnu 2016 proběhlo na **Ministerstvu zdravotnictví** setkání zástupců **farmaceutických firem, velkodistributorů léčiv, nemocnic, dodavatelů zdravotnických prostředků, Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR a Svazu zdravotních pojišťoven**. Na půdě ministerstva debatovali nad „citlivostí“ ujednání smluv, která by uveřejněním v registru mohla ohrozit jejich obchodní tajemství.

Za citlivé ujednání byla mj. označena výše bonusů z objemu léčivých přípravků dodaných nemocnici (a mechanismus jeho určení) nebo výše slevy z ceny přípravků. Ministerstvo doporučilo nezveřejňovat mj. zejména veškeré informace o mechanismu výpočtu bonusů (slevy) a související platební podmínky. Proč množstevní bonusy? Ceny, za které nemocnice odebírají od dodavatelů léčivé přípravky (zdravotnické prostředky), hradí nemocnicím zdravotní pojišťovny. V případě, že jsou tyto úhrady dostatečně nadhodnoceny, je možné, aby dodavatel po čase vrátil část z ceny dodaného „zboží“ zpět nemocnici. Takto získané i značné finance ale nemocnice již nevrátí pojišťovně a ponechá si je pro svoji potřebu. Může s nimi naložit dle libosti – i nehospodárně. Jde vlastně o podvod na pojišťovnu. Je doloženo, že u dodávek zdravotnických prostředků tvořily bonusy i přes 40 procent původní ceny. O nejméně tato procenta mohla být cena hrazená pojišťovnou nižší – a nemocnice chudší. Existuje ale ještě varianta, že dodavatel bonus nemocnici neposkytne a vše si ponechá – nebo poskytne jen zlomek toho, co by mohl poskytnout...

Za citlivé smluvní ujednání byla považována i výše daru, kterou farmaceutická firma daruje nemocnici, stejně jako účel daru a platební podmínky. Ministerstvo proto nemocnicím doporučilo příslušná citlivá ustanovení o získaných darech před vložení do registru znečitelnit. Neexistuje jediný rozumný důvod, proč tajit účel daru nemocnici, kromě případu, že je tento účel problematický, neoprávněný nebo trestný.

Dotiční podvod za 2 miliony ve Středních Čechách?

V průběhu roku 2016 jsme podali trestní oznámení na neznámé pachatele, kteří mohli spáchat několik trestných činů v souvislosti se žádostí obce **Zdiby** o dotaci z rozpočtu Středočeského kraje.

Obec Zdiby požádala v roce 2014 o účelovou dotaci z rozpočtu Středočeského kraje ze Středočeského Fondu rozvoje obcí a měst v rámci oblasti podpory „Rekonstrukce a opravy místních komunikací a chodníků“. Projekt nesl název: **„Dokončení a oprava povrchů komunikací ulic Dlouhá, Vilová a Náhorní v obci Zdiby“**. Zastupitelstvo Středočeského kraje dotaci schválilo a následně byla s obcí Zdiby uzavřena smlouva o poskytnutí účelové dotace.

Dotace ovšem neměla být schválena a tím pádem ani smlouva neměla být uzavřena. Bylo zjištěno, že žadatel Obec Zdiby nedoložil povinné dokumenty k žádosti o poskytnutí dotace a žádost v této podobě nebyla způsobilá k dalšímu zpracování. Žádost byla v rozporu se zákonem a metodickým pokynem, který upravuje poskytování dotací. Chybějící dokumenty měly dokládat vlastnický nebo jiný vztah žadatele k nemovitostem, jelikož dotace mohla být poskytnuta pouze „pro potřeby“ obce. Některé nemovitosti však nebyly v době podání žádosti ve vlastnictví obce, čehož si musel být žadatel vědom. Tyto dokumenty byly klíčové v procesu posuzování žádosti.

Středočeský kraj se dopustil dalšího pochybení v okamžiku, kdy nebyly doloženy povinné dokumenty (např. stavební povolení) pro přípravu smlouvy o poskytnutí dotace. Bez těchto dokumentů neměla být smlouva o poskytnutí dotací vůbec uzavřena natož, aby dotace byla poskytnuta. Další zásadní problém spočíval v účelu poskytnutí dotace. Podle dotačních podmínek nebylo možné udělit veřejnou podporu pro výstavbu nových komunikací a chodníků. Bylo možné pouze dotovat demolice a následné opravy komunikací a chodníků, opravy poškození, instalace odvodnění, obrubníků apod. V žádosti o poskytnutí dotace však žadatel o dotaci uvedl doslova: „V ulici Dlouhá dojde k doplnění již hotového podloží komunikace, jeho zhutnění, osazení obrub a následné pokládce asfaltobetonové vrstvy.“ Z toho zcela jednoznačně vyplývá, že se nejednalo o demolici a následnou opravu

komunikace, nýbrž o výstavbu zcela nové komunikace, pro kterou tento druh dotace nebyl určen a nemohl být poskytnut. Pořízená fotodokumentace tuto skutečnost potvrzovala.

Bylo nepochybné, že ze strany žadatele se nemohlo jednat o nedbalostní jednání, neboť musel vědět, že některé nemovitosti neměl v majetku. Také byl zcela nepochybně informován o tom, v jakém stavu byly předmětné komunikace. Zarážející je také přístup pracovníků Středočeského kraje, neboť materiály poskytnuté jako podklady k žádosti o dotaci a smlouvě o poskytnutí dotace byly totiž zcela zjevně nesprávné a neúplné, čehož si musel být orgán či jeho pověřený pracovník rozhodující o dotaci zcela nepochybně vědom. Totéž platí i o účelu poskytnutí dotace, tedy že dotace byla poskytována za zcela odlišným účelem (tato skutečnost vyplývala z textu žádosti).

Naše další kauzy směřovaly i do jiných segmentů státní správy.

Chybějící údržba Libeňského mostu způsobila rozsáhlé škody

Hlavnímu městu Praze vznikly rozsáhlé škody v řádech stovek milionů korun z důvodu žalostně prováděné správy a údržby **Libeňského mostu**. Během posledních **25 let** lze zaznamenat řadu závazných doporučení, diagnostik a posudků týkajících se potřeby **urychleného odstranění příčiny degradace Libeňského mostu**. Tato doporučení a závěry, zejména týkající se zabránění vnikání vody do mostu vozovkou, byly ovšem ignorovány. Lze mít oprávněné pochybnosti, zda se jednalo pouze o nedbalost. Protože vzniklá škoda je na první pohled i laikům zřejmá, podrobná analýza všech podkladů a informací vyústila v podání hromadného trestního oznámení.

Trestní oznámení bylo podáno na neznámého pachatele v souvislosti se vznikem rozsáhlých škod z důvodu chybějící řádné správy a údržby Libeňského mostu. Pro potřebu odborné orientace a pochopení celého souboru problémů byl k dispozici znalecký posudek. Trestní oznámení obsahovalo některé jeho předběžné závěry a zjištění. Autorem posudku byla soudní znalkyně na dopravní stavby a mosty Miloslava Pošvářová, která k tomu uvedla: *„Předmětem znaleckého posudku je odpověď na otázky, zda najatý správce komunikace a mostu - Technická správa komunikací hl. m. Prahy (TSK), vykonával od roku 1992 potřebnou činnost v rozsahu závazných norem a předpisů, zda se řídil závěry výsledků posudků a analýz, zda vykazovaný rozsah činnosti TSK odpovídá skutečně potřebným opravám a zda nebylo možné včas zabránit poškozování mostu a vzniku následné škody v řádech stovek milionů Kč.“*

Znalecký posudek také hodnotil stávající metodiku správy majetku a postup majitele mostního objektu, hl. města Prahy. Zarážející je, že posudky si v minulosti nechalo zpracovat TSK v řádech desítek milionů korun a je nezbytné se ptát, zdali byly potřeba a proč se jejich závěry nevyužily.

Šetří vláda na IT?

V roce 2014 označil premiér Bohuslav Sobotka problematiku IT na ministerstvech za největší zděděné kostlivce nové vlády. Skrze informační systémy se snadno tunelují miliardy veřejných prostředků. Předchozí garnitury to dobře věděly. Nadační fond proti korupci srovnal náklady na IT v resortech oproti minulosti.

Fond získal údaje o nákladech kapitol ministerstev na IT za roky 2010 až 2015, ze kterých lze rámcově odpovědět na otázku, zda se Sobotkově vládě daří plnit vyřčený slib. Náklady související s IT se ve značných objemech objevují i na rozpočtových položkách, na kterých se snadno „ztratí“ mezi jinými

náklady. Kupříkladu v rámci položky „nákup ostatních služeb“ tvořily v roce 2013 u kapitoly Ministerstva financí náklady na IT skoro 1,2 miliardy korun a u kapitoly Ministerstva práce a sociálních věcí skoro 1 miliardu korun. Přes 121 milionů korun vynaložila na IT v roce 2013 kapitola Ministerstva financí v rámci položky „nájemné“ a v témže roce vynaložila na IT kapitola Ministerstva zemědělství skoro 147 milionů korun v rámci položky „právní, poradenské a konzultační služby“. IT konzultace za cenu nového tanku!

Fond provedl souhrn IT nákladů za osm rozpočtových položek u jednotlivých resortů za roky 2010 až 2015. S uvážením celkového počtu zaměstnanců resortů stanovil průměrné IT náklady na zaměstnance za období 2010–2015 a zvláště za období působení současné vlády (roky 2014 a 2015). Z porovnání těchto průměrů plyne, že nejvíce se na IT oproti minulosti šetří v resortu Ministerstva zahraničních věcí, resp. Ministerstva financí (průměr jejich IT nákladů na zaměstnance tvoří přibližně 80 %, resp. 81 % průměru za předchozí období), následuje resort Ministerstva obrany (98 %), Ministerstva spravedlnosti a Ministerstva dopravy (99 %). Prakticky stejné náklady oproti minulosti (100 %) vykazuje resort Ministerstva zemědělství a Ministerstva průmyslu a obchodu, následuje resort Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (103 %), Ministerstva životního prostředí (106 %), Ministerstva kultury (112 %), Ministerstva zdravotnictví (123 %) a Ministerstva práce a sociálních věcí (128 %). Zdaleka nejhůře dopadl resort **Ministerstva pro místní rozvoj (249 %) a Ministerstva vnitra (mezi 215 % a 257 %)**. Výsledek u posledních resortů znamená, že se u nich průměrné IT náklady na zaměstnance oproti minulosti více než zdvojnásobily. Orientačně je možné také srovnání současných průměrných nákladů na zaměstnance mezi jednotlivými resorty navzájem. Zdaleka největší takové náklady vykazuje resort Ministerstva pro místní rozvoj (přes 1 milion korun na zaměstnance), následuje resort Ministerstva obrany (406 tisíc) a Ministerstva dopravy (289 tisíc), nejmenší náklady vykazuje resort Ministerstva spravedlnosti (19 tisíc korun na zaměstnance). Mimořádně překvapivé jsou vysoké náklady resortu Ministerstva kultury (164 tisíc korun na zaměstnance), který se umístil na čtvrtém místě. S ohledem na podstatně odlišný charakter IT systému v jednotlivých resortech je ovšem takové srovnání značně „nespravedlivé“. O to více jsou překvapující vysoké náklady resortu Ministerstva pro místní rozvoj a Ministerstva kultury. Pro srovnání, průměrné IT náklady na zaměstnance u několika úspěšných soukromých firem výrobně-provozního charakteru se pohybují mezi 15 až 39 tisíci korunami. Do takového rozmezí se vešla pouze kapitola Ministerstva spravedlnosti.

Trestní oznámení v souvislosti s hradeckou černou stavbou

Nadační fond proti korupci podal trestní oznámení v souvislosti s jednáním společnosti **CTP Invest** a společnosti **PSG** a jejich snahou získat dodatečné stavební povolení k rozestavěné rozsáhlé černé stavbě v **Hradci Králové**.

Společnost CTP Invest začala stavět rozsáhlý komerční areál v Hradci Králové v prosinci roku 2014, a to v rozporu s územním rozhodnutím a bez stavebního povolení. Následné výzvy k zastavení výstavby společnost CTP Invest ignorovala a přes udělenou pokutu pokračovala ve výstavbě. Společnost v dubnu roku 2015 požádala o prodloužení územního rozhodnutí, které bylo dříve vydáno pro jinou firmu, o žádosti však nebylo rozhodnuto. Město rovněž odejmulou souhlasy udělené v roce 2007 ohledně realizace jiného projektu, který nebyl realizován. V prosinci roku 2015 zástupci města obdrželi od společnosti CTP Invest dopis, ve kterém společnost městu nabízí darování finančních prostředků ve výši 7 milionů korun a žádá o vyslovení souhlasu města s vydáním dodatečného

stavebního povolení. V únoru roku 2016 zástupci města obdrželi analogickou nabídku, a to od subdodavatele uvedené společnosti. Firma PSG ve svém dopise uvádí, že by chtěla „*obdržet souhlas města s rozšířením příjezdové komunikace a získat stavební povolení*“ a dále informuje, že Hradci Králové v souvislosti s dokončením výstavby nabízí „*investice do majetku města v souhrnné výši 15 milionů korun*“. Další dějství nastalo v srpnu 2016, kdy zástupci města obdrželi dopis od společnosti CTP Invest, v němž společnost vyčíslila škodu, která jí měla být odmítavým postupem města způsobena, na 8 milionů eur. Společnost vyzvala město k jednání o způsobu náhrady této škody.

Fond v souvislosti s výše uvedeným podal trestní oznámení za účelem, aby policie prošetřila, zda nedošlo k trestnému činu.

Kdopak by se Šlachty bál

Nadační fond proti korupci se rovněž ostře postavil proti **ukvapené policejní reorganizaci** dvou útvarů - Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu (**ÚOOZ**) a Útvaru odhalování korupce a finanční kriminality (**ÚOKFK**). Podle našeho názoru reorganizace zcela naplnila znaky účelového odstranění ÚOOZ, který vedl Robert Šlachta a který v návaznosti na tyto změny podal žádost o odchod do civilu. Na tomto procesu byla podezřelá celá řada okolností.

Zcela **chyběla veřejná a odborná diskuse** vzhledem k faktu, že se jednalo o naprosto zásadní změnu. K diskusi o reorganizaci nebyly přizvány špičky státního zastupitelství ani vedení dotčených policejních útvarů. Přístup k této reorganizaci byl doslova bleskový, ačkoliv jen krátce před oznámením reorganizace Ministerstvo vnitra tento krok popíralo. ÚOOZ se zvláště v posledních letech vyznačoval kvalitní prací, kdy dokonce nedocházelo ani k únikům informací. Především je ovšem nezbytné připomenout slova nejvyššího státního zástupce Pavla Zemana, který varoval před „*snížením kvality práce, průtahům, rozmělnění odpovědnosti či dokonce k nemožnosti vyšetřovat některé složité věci*“.

Naprosto tragický a neprofesionální způsob komunikace ze strany Policie ČR a Ministerstva vnitra nás utvrzuje v tom, že cílem uvedeného sloučení byla snaha tohoto rezortu o destabilizaci a omezení nezávislosti činnosti ÚOOZ a jejich elitních vyšetřovatelů, kteří prokázali své kvality při rozkrývání závažných kauz.

Nadační fond proti korupci zpracoval k uvedené problematice rovněž elaborát Utajovaná blesková reorganizace policie.

„Kvalitní“ komunikace ze strany **Policejního prezidia a Ministerstva vnitra** byla rovněž oceněna... a to v rámci soutěže **Otevřeno x Zavřeno** pořádané nevládní organizací Otevřená společnost, která hodnotí otevřenost veřejně činných osob, úřadů a institucí. Policejní prezidium a Ministerstvo vnitra obdrželo **hlavní cenu v kategorii Zavřeno** za to, **jak zatajovalo a nadále zatajuje informace o reorganizaci policie.**

V návaznosti na policejní reorganizaci zveřejnil Nadační fond proti korupci v srpnu 2016 **usnesení GIBS obsahující závažné informace týkající se policejního prezidenta Tomáš Tuhého**. Po vystoupení bývalého ředitele BIS **Jiřího Langa** před **parlamentní vyšetřovací komisí**, zabývající se znepokojujícími okolnostmi policejní reorganizace, se v médiích objevily pokusy o znevěrohodnění informací z

usnesení GIBS. A také pokusy o jejich bagatelizaci a snahy nejen předsedy sněmovní vyšetřovací komise **Pavla Blažka** odvádět pozornost jiným směrem.

Krátce před policejní realizací v září 2014 byl podnikatel **David Tesařík** o této plánované akci informován. Chtěl znát další detailní informace o této chystané akci a vyměňoval si SMS zprávy s osobou, která také komunikovala s držitelem mobilního přístroje, do něhož byla později vložena karta dnes již bývalé manželky Tomáše Tuhého. Podle usnesení GIBS, které Fond zveřejnil, to byla současná partnerka policejního prezidenta, která sama navedla policejní vyšetřovatele GIBS k bývalé manželce Tuhého a k jeho synovi ohledně možného vysvětlení vyšetřované SMS komunikace. Podle usnesení GIBS Tuhého syn následně předložil vyšetřovatelům jiný typ mobilního přístroje, než jaký měl předložit. Když byl na rozpor upozorněn, využil práva vysvětlení nepodat, neboť by mohl způsobit nebezpečí trestního stíhání osobě blízké.

Poznamenejme, že bezprostředně po zveřejnění usnesení GIBS na stránkách Fondu byli jeho někteří zaměstnanci kontaktováni pracovníky GIBS, zaměstnanci Fondu byli rovněž na GIBS podat „vysvětlení“ a byl s nimi sepsán úřední záznam. Zájem pracovníků GIBS byl mj. o to, kdo držel usnesení v rukou. Pracovníci GIBS se také zajímali o to, jakým způsobem je na Fondu přebírána došlá pošta apod.

Ale i naše „starší“ kauzy se hnuly kupředu...

Jízdenková kauza DPP

V průběhu roku 2016 pokračovalo policejní šetření v kauze předražených jízdenek pro Dopravní podnik hl. m. Prahy. Ten uzavřel, i podle názoru policie, nevýhodný kontrakt na výrobu jízdenek s papírnou Neograph, který zprostředkovala společnost Cokeville Assets. Představitelem této firmy byl Peter Kmeť, který byl obchodním partnerem Ivo Rittiga. Neograph firmě podle vyšetřovatelů odváděl 17 haléřů z každé jízdenky. Nadační fond proti korupci v minulosti uvedl, že konečným příjemcem těchto peněz byl pravděpodobně Rittig. V létě 2016 média informovala, že policie ukončila šetření tzv. jízdenkové kauzy a dalších kauz majících vztah k pražskému dopravnímu podniku. Média v té souvislosti informovala, že bylo obviněno 18 lidí, mezi nimi i lobbista Ivo Rittig.

Oleo Chemical – Machinace s palivem

V průběhu roku 2016 pokračovalo soudní projednávání kauzy „Oleo Chemical“. Deseti obžalovaným (Ivo Rittig, David Michal, Peter Kmeť, Michal Urbánek, Kamil Jirounek, Radomír Kučera, Karolína Babáková, Jana Šádková, Petr Michal a Jaroslav Kubiska) bylo kladeno za vinu, že se měli dopustit několika trestných činů, např. krácení daně, zpronevěry nebo praní špinavých peněz. Kauza není po věcné stránce spojena s DPP, byť policejní orgán prověřoval i podezření na manipulaci při veřejné zakázce na dodávku FAME do DPP. Právě tuto zakázku vyhrála společnost Oleo Chemical (druhým účastníkem byla státní společnost ČEPRO). Policii se nepodařilo prokázat, že by tato veřejná zakázka byla spojena s nezákonným jednáním. Nadační fond proti korupci předal ÚOOZ několik set stran dokumentů k této kauze. Soudní jednání se protáhlo i do roku 2017.

Šest let pro Vladimíra Šišku u kauzy MPSV

Městský soud v Praze v září odsoudil bývalého náměstka na Ministerstvu práce a sociálních věcí Vladimíra Šišku na **šest let** v kauze zmanipulování zakázky z roku 2011 na výplatu sociálních dávek ve prospěch firmy Fujitsu Technology Solutions. Soud nařídil Šiškov **zaplatit škodu 282 milionů Kč**, kterou svým jednáním **Šiška** prokazatelně způsobil. Druhý obžalovaný, bývalý ředitel odboru Ministerstva vnitra **Miroslav Duda**, dostal **tříletý podmíněný trest** a po dobu pětileté zkušební doby má splácet Ministerstvu vnitra částku **1,1 milionu**. Jedná se o částku, kterou ministerstvo zaplatilo na pokutách. Rozsudek dosud není pravomocný.

O co jde ministru Brabčovi kolem elektroodpadů?

Ministerstvo životního prostředí pokračovalo v roce 2016 v utužování výsadního postavení několika soukromých firem pro nakládání s elektroodpady. **Od roku 2005 plynou do jejich „kapes“ miliardy z recyklačních poplatků**. Stát nad nimi nemá kontrolu, byť stanovil zákonnou povinnost jejich hrazení. Recyklací elektroodpadů lze získat další prostředky. Ministr životního prostředí Richard Brabec přitom v minulosti sliboval nápravu. Co stojí za tímto obratem?

Nadační fond proti korupci poskytl Ministerstvu životního prostředí svá zjištění o kauze elektroodpady. Svá zjištění poskytl i Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. V rámci návrhu zákona o vybraných výrobcích s ukončenou životností, předloženého na počátku roku 2016 k vnějšímu připomínkovému řízení, se Ministerstvo nepokrytě rozhodlo podpořit monopolistické zájmy vyvolených subjektů (tzv. provozovatelů kolektivních systémů). Představuje to obrat od dřívějších veřejných slibů vedení Ministerstva.

V návrhu zmíněného zákona se poprvé v celé jedenáctileté historii stát zřekl své odpovědnosti a plně ji přenesl na vyvolené soukromé subjekty. Zakázal vysloužilá elektrozařízení bez jejich souhlasu nejen sbírat, ale i zpracovávat. Prakticky vyloučil vznik nových kolektivních systémů. Omezil zásobování „nepohodlných“ zpracovatelů menšími kolektivními systémy a navíc ohrozil samotnou existenci těchto systémů. Vyvoleným subjektům dal i další výhody. Lobbistické skupiny zvítězily.

I v roce 2016 publikoval Fond několik zajímavých textů.

Václav Klaus – stopy a odkaz pragmatika bez přívlastků – „Prázdninové čtení“

Nadační fond proti korupci vydal další díl edice „prázdninového čtení k vodě“. Tentokrát byla publikace věnována **Václavu Klausovi** a pokrývá celou jeho kariéru, včetně kariéry předlistopadové. Čtenář se může dozvědět méně známé skutečnosti ze života Václava Klause. Může si však také připomenout dění divokých devadesátých let na půdorysu názorů a deklarovaných postojů tehdejšího vysokého politického činitele a premiéra. Podrobněji byla také zmíněna Klausova-Nečasova amnestie z ledna 2013, která Klausovo působení „symbolicky“ uzavřela. Samotné amnestii jsme se následně věnovali samostatně.

Stejně jako v loňském roce se publikování knihy setkalo s nebyvalým zájmem čtenářů. Přicházely nám objednávky z celé České republiky i ze zahraničí. Nejvzdálenějším adresátem pak bylo Švýcarsko. Je nezbytné zdůraznit, že spolu s aktuálním titulem opět vzrostl zájem i o předchozí díly z edice **Chapadla justiční chobotnice a Miroslav Kalousek – 20 let jeho politických a úřednických her**.

V průběhu roku 2016 publikoval Fond i další zajímavé studie.

Nejrozsáhlejší z nich se věnovala **Klausově-Nečasově amnestii**. Nadační fond proti korupci získal od krajských a vrchních soudů a státních zastupitelství usnesení týkající se aboliční části amnestie Václava Klause. Z nich plyne, že osoby, jejichž stíhání bylo na základě této amnestie zastaveno, měly způsobit celkovou škodu ve výši nejméně **18 600 000 000** korun. K další škodě ve výši nejméně **3 400 000 000** miliardy korun již nedošlo. Poškodit měly přes **90 000** fyzických a stovky právnických osob.

Texty usnesení nabídly široké veřejnosti možnost nahlédnout „pod pokličku“ rozhodování zástupců justice spočívající v rozdílnosti výkladů stejného textu amnestie. Například při ověření doby trestního stíhání s ohledem na uvedenou osmiletou lhůtu vznikla otázka, zda je možné od celkové doby trestního stíhání odečíst dobu, po kterou bylo konáno řízení proti uprchlému a po kterou obviněný zjevně trestní stíhání mařil. Zatímco např. jeden soudce Vrchního soudu v Praze (a nejen on) dospěl ke kladné odpovědi, jiný soudce téhož soudu dospěl u téže otázky k záporné odpovědi. Podobných výkladových sporů je v usnesení celá řada.

„Klausova amnestie hrozným způsobem poškodila nás všechny. Mohu říci, že výše škody a počet osob, kterých se přímo týká, mě překvapil. Očekával jsem vysoká čísla, ale tato jsou opravdu ohromující. Ještě horší dopad než finanční je ovšem dopad na morálku společnosti. Klaus vyslal lidem zprávu, že se zločin vyplácí. Věřím, že následná aktivita občanské společnosti "Klausova velezrada" ty nejhorší dopady umírní a Klausovi se jeho zločin rozhodně nevyplatí. Elaborát věnujeme poškozeným a obětem, kteří amnestií přišli o zbytky víry ve spravedlnost, a doufáme, že se i jim víra ve spravedlnost postupně vrátí. Velmi oceňujeme a děkujeme všem, jejichž mravenčí práce směřovala a směřuje k pohnání pachatelů zločinů před formální i morální spravedlnost,“ okomentoval výsledky analýzy zakladatel Fondu Karel Janeček.

Další publikace se věnovala ukvapené **policejní reorganizaci**. Nadační fond proti korupci na základě získaných poznatků vypracoval a zveřejnil elaborát, který se podrobně věnoval bleskové reorganizaci Policie České republiky. Text je určen široké veřejnosti. Celý proces reorganizace policejních útvarů, ke které došlo od 1. srpna 2016, provází celá řada podezřelých okolností.

Ať už se jedná o její načasování, kdy byla ještě v květnu 2016 představena **Koncepce policie ČR do roku 2020**, která počítala se zachováním obou útvarů (Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu a Útvaru pro odhalování korupce a finanční kriminality). Či naprosto tristní a odlišný způsob komunikace s řediteli zmíněných útvarů, i vůči státním zástupcům a odborné veřejnosti. Zveřejněný materiál se podrobně věnuje zejména těmto zmíněným okolnostem. Zmíněna je i skutečnost, že policejní prezident vstupoval do funkce s koncepcí, ve které odmítal rozsáhlé reorganizace policie. Jsou zde však také prezentovány i názory vybraných expertů a chronologie celého procesu reorganizace.

Nadační fond proti korupci rovněž sestavil z otevřených zdrojů neúplný přehled **Třiceti případů napříč Českem**, které čtenáři umožňují vytvořit si představu o náležitostech vládnutí v některých krajích a obcích České republiky. Převážně dokládají **úzké vztahy mezi politiky a podnikateli**. Také jejich časté společné zájmy nebo nečistý konkurenční boj. Některé případy se přímo nebo nepřímo týkají korupce a klientelismu. Přehledem Fond – aspoň částečně – vyšel vstříc řadě kritických hlasů, které volají po zvýšení důrazu na popis lokálních kauz a případů.

Pro značný rozsah byly vybrány pouze případy od roku 2007 do jara 2016 a výběr byl náhodný. V přehledu by bylo možné pokračovat. Lokální kauzy a případy se občanů České republiky osobně více dotýkají než „velké“ kauzy na vládní či podobné úrovni. Z toho důvodu se Fond hodlá na lokální případy více zaměřit. Popis dalších „třiceti případů“ by tak mohl následovat.

Přehled obsahuje nejen mediálně dostatečně známé kauzy (např. kauza bývalého středočeského hejtmána **Davidu Ratha**), ale rovněž kauzy podstatně méně v médiích „propírané“. Čtenář si může připomenout výstavbu soukromého penzionu bývalého hejtmána a současného senátora **Jaroslava Palase**, podivné nakládání s více než dvěma sty miliony korunami veřejných prostředků v souvislosti s koupí obchodního domu v Opavě za vedení tehdejšího primátora a současného poslance **Zbyňka Stanjury** či podivný závazek vynaložit přibližně 350 milionů korun na výstavbu parkovacího domu v Plzni. V Karlových Varech si čtenář může připomenout praxi dodatečných povolování černých staveb nebo tamější odsouhlasení mimosoudního vyrovnání, v důsledku něhož se město zřeklo soudního vymáhání částky mezi 50 a 120 miliony korun za prodej karlovarského golfového hřiště. V Ústeckém kraji si i náročný čtenář přijde na své, a to nejen ohledně machinací s dotacemi v **Regionálním operačním programu Severozápad**. Svoji výraznou stopu tam zanechal dlouholetý hejtmán a zastupitel kraje **Jiří Šulc**. Připomenuto je i neoprávněné propuštění primáře chirurgického oddělení nemocnice v Mostě **Sáši Štembergy** za jeho vyjádření v médiích, který se i později nebál hovořit o „lúze“, která „neváhá zdravotní systém drancovat“ a o tom, že „30 procent peněz, které jdou do zdravotnictví, se rozkrade“.

3.3 Ceny za odvalu

„Aktuální ochrana oznamovatelů je relativně vysoká. Proto vylučujeme řešení, které by představovalo intenzivnější a složitější zásah do stávajícího právního řádu (např. možnost samostatné „komplexní právní úpravy“).“ Toto překvapivě praví aktuální vládní návrh řešení ochrany oznamovatelů nekalých jednání z pera úředníků Úřadu vlády, který právě putuje do připomínkového řízení. Pokud tedy vůbec tato vláda stihne do voleb některý z návrhů schválit, nezmění se pro oznamovatele téměř nic. Je třeba usilovněji pracovat a spojit se v boji za ochranu těchto statečných lidí. Vláda by měla konečně ochranu oznamovatelů brát vážně a nikoliv pouze jako nástroj k vylepšení si svého vlastního PR. Analýza činnosti tzv. prošetřovatelů není do dnešního dne k dispozici a Ministerstvo vnitra se zaklíná zákonem o státní službě, v němž povinnost provádět takovou analýzu vysloveně uvedena není. Údajně se na této analýze ale pracuje. Zřejmě stejně usilovně jako na zákonu na ochranu oznamovatelů...

Jsme proto rádi, že se našli i přes tuto neutěšenou situaci v letošním roce lidé, kteří nebyli pasivní a vydali se do boje s nepravostmi. Jako každým rokem jsme u příležitosti Mezinárodního dne boje proti korupci udělovali Ceny za odvalu určené lidem, kteří se bez ohledu na svou osobní bezpečnost odvážili nahlásit korupci nebo se postavili nehospodárnému či neúčelnému nakládání s veřejnými prostředky. Zde jsou jejich příběhy.

"Neohrožený muž z "divokého západu"

„Za dobu existence České republiky patrně neexistuje vytrvalejší a odhodlanější bytostný „kverulant“, který neohroženě narušuje zavedené pořádky či spíše kolosální nepořádky. V reportážích České televize o jeho neutuchajícím boji proti korupci a klientelismu v Karlových Varech jej kamery zachytily v koženém klobouku, jaký nosili hrdinové amerických westernů. Ten klobouk jej plně vystihuje. Karlovy

Vary jsou totiž takových českým „divokým západem“, ovšem silně „vylepšeným“ o východní mentalitu. Ani sedm statečných ze slavného filmu by na takovou kombinaci nestačilo. I proto je Jiří Kotek již po mnoha letech v boji proti tamější politicko-podnikatelské klize v bílých límečcích prakticky osamocen.

Již během studií na vysoké škole na přelomu sedmdesátých a osmdesátých zažil na vlastní kůži sílu nepřítele, proti kterému vystoupil. V roce 1979 byl ze studií podmíněčně vyloučen za „hanobení“ prezidenta republiky, k samotnému vyloučení pak došlo tři týdny před státnicemi v roce 1983 za účast na „protistátní demonstraci“. Studium mu bylo umožněno dokončit později v roce 1984. Na konci osmdesátých let se pravidelně účastnil tehdy protirežimních demonstrací na Václavském náměstí v Praze. Pracoval jako dělník, řidič, referent, lázeňský sekáč apod.

Změnu přinesla až listopadová revoluce. Jiří Kotek byl aktivitami v Občanském fóru vírem událostí vyneseno do veřejného života, stal se zastupitelem města Karlovy Vary. Probíhala privatizace státního a obecního majetku – a v Karlových Varech bylo co privatizovat. V devadesátých letech byl Jiří Kotek mj. ředitelem státního statku, následně působil rovněž v orgánech soukromých společností. Souběžně s tím v zastupitelstvu města vystupoval proti tehdejším „divokým“ privatizačním zájmům o tamější lukrativní nemovitosti. Jeho „buřičské“ aktivity vyústily v reakci protistrany. V průběhu let 1996 až 1998 bylo Jiřímu Kotkovi sděleno šest obvinění z údajných majetkových či hospodářských trestných činů a jedno obvinění z ublížení na zdraví. Všechna byla v roce 1997 z pokynu krajského státního zástupce v Plzni zrušena, jako nezákonná. Přesto byla kauza shnilé senáže o rok později znovu otevřena. Až v roce 2001 Krajský soud v Plzni potvrdil zprošťující rozsudek Okresního soudu v Karlových Varech i u tohoto nezákonného stíhání.

Po tomto „lovu na štvanou zvěř“ se Jiří Kotek na čas stáhl do ústraní. V roce 2006 se však opět stal zastupitelem města Karlovy Vary a v roce 2008 zastupitelem Karlovarského kraje. A začal nový výbušný příběh. Byl to právě Jiří Kotek, kdo vynesl na světlo světa „slavný“ záznam „karlovarské losovačky“. Na něm pověřená osoba dvakrát za sebou po dobu přes třicet sekund usilovně po hmatu hledala jakýsi lísteček se jmény uchazečů o miliardovou veřejnou zakázku na výstavbu multifunkční arény. Přítomnou notářku první nekonečné losování rozesmálo, skoro stejně trvající druhé nekonečné losování – z něhož následně vzešli vítězové zakázky – ji donutilo se zadívat do svých dokumentů. Fraška dosáhla svého vrcholu...

Skutečné zděšení politiků a některých podnikatelů však nastalo, když se v roce 2010 Jiří Kotek stal náměstkem primátora Karlových Varů. Prvně si zajistil zmocnění rady i zastupitelstva k protikorupční práci. Svým rázným a solitérním způsobem pak začal za město podávat žaloby v souvislosti se starými kauzami, ve kterých město podle žalob tratilo sta miliony korun. Byla tak podána žaloba i v souvislosti s již zmíněnou výstavbou KV Arény, za kterou město zaplatilo přes 1,16 miliardy korun včetně DPH. Město po zhotovitelích mj. požadovalo vrátit zpět částku přes 565 milionů korun s příslušenstvím (Antimonopolní úřad zrušil platnost uzavřené smlouvy o dílo, vlekoucí se spor vrátil soudu prvního stupně na jaře 2016 Nejvyšší soud, čímž také vrátil městu naději na získání požadovaných stovek milionů korun).

Žaloba byla podána i v souvislosti s kupní smlouvou, kterou někdejší primátor uzavřel se společností Lázně III – Veso ohledně prodeje historické budovy Lázně III za příliš nízkou kupní cenu 95 milionů korun. Soudy následně platnost smlouvy zrušily, město se posléze – navzdory Jiřímu Kotkovi a dalším zastupitelům – se společností dohodlo na narovnání a ve finále utržilo za lázně – podle některých opět pouze – 180 milionů korun (skoro dvojnásobek původní ceny). Jiří Kotek se zkrátka hodlal skrze žaloby

rázně vyrovnat s minulostí a získat tím zpět peníze pro budoucnost. Nelze se divit, že po osmi měsících ve funkci náměstka primátora byl z funkce odvolán.

Za své nekompromisní a rázné postoje si vysloužil na dvě desítky trestních oznámení na svoji osobu, vinícího jej z nejrůznějších trestných činů – ohrožuje-li někdo stamilionové obchody mocné klientelistické sítě, je třeba takového „škůdce“ zničit. V současnosti je Jiří Kotek také opozičním zastupitelem města Karlovy Vary. Ze záznamů z jednání zastupitelstva, která jsou dostupná na internetu, se může každý přesvědčit o jeho stále trvajícím a odhodlaném postoji vůči vedení města i svým kolegům. Názor na jeho osobu může být různý, ale i jeho oponenti museli přiznat, že právě díky působení Jiřího Kotka a jeho rázné snaze o otevření kauz z minulosti město získalo zpět značné prostředky. Primátor Karlových Varů Petr Kulhánek v té souvislosti nedávno přiznal: „Od roku 2010 jsme jednoznačně v plusu 110 milionů korun.“ (KOZOHOŘSKÝ, Petr. Soud o KV Arenu se po pěti letech vrací na samý počátek. 3. 5. 2016. Mladá fronta Dnes.)

Jiřímu Kotkovi mohou i nepřátelé připisovat nejrůznější přídavná i jiná jména. Nepochybně mu ještě další připíší. Dvě vlastnosti mu ale musejí přiznat bez rozdílu všichni: nezdolnou vůli a výjimečnou odvalu. Dvě vlastnosti, které budou na českém „divokém západě“ – a nejen na něm – ještě dlouho třeba.

Vyhazov za upozornění v kauze Čapí hnízdo?

***Martina Uhrinová** upozornila na podezřelé jednání úředníků Ministerstva financí a je možné, že kvůli tomu přijde o práci. Přestože v kauze Čapí hnízdo postupovala přesně v souladu se současnou legislativou.*

Martina Uhrinová z pozice ředitelky „Odboru 69 – Analýza a hlášení nesrovnalosti“ na Ministerstvu financí ČR (MF) upozorňovala na to, že její podřízená Barbora Boschat dostala za úkol vyzvídat informace z Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) o prošetřování kauzy Čapího hnízdo na příkaz náměstka ministra financí Tomáše Vyhnánka.

Kauza Čapího hnízda se přitom týká ministra financí Andreje Babiše a sama oznamovatelka uvedla (při svědectví další osoby), že Barbora Boschat se přiznala k zjišťování informací „pro Agrofert“. Martina Uhrinová tento případ řešila aktivně. V současné době je zařazena „mimo výkon služby“ a její pozice ředitelky nyní zastává právě Barbora Boschat.

Barbora Boschat byla v aktivním spojení s Tomášem Vyhnánkem. Ten popřel, že by tyto informace vyzvídal pro ministra financí Andreje Babiše, kterého se kauza Čapí hnízdo týká, nicméně doposud se vyhýbal vysvětlit, k čemu tyto informace vlastně požadoval a proč je žádal takto utajovaným způsobem. Martina Uhrinová pořídila v této kauze nahrávku ze svého jednání s Vyhnánkem. Z té je patrné, že náměstek odmítal svoji spolupráci s Barborou Boschat vysvětlovat, jednal velice podrážděně a útočně, až nakonec Martina Uhrinová ve strachu utekla z kanceláře.

Kauza nese celou řadu znaků protiprávního jednání, a proto Martina Uhrinová sepsala všechny poznatky a informace do podnětu, který doručila Janu Kněžínkovi. Ten je odpovědný za prošetřování případů týkajících se členů vlády. Případ se snažila aktivně řešit i s Andrejem Babišem a dalšími zaměstnanci Ministerstva financí, nicméně všechny tyto snahy o vyvození odpovědnosti byly zastaveny, ačkoliv jednu dobu Barbora Boschat čelila kárnému řízení v této kauze.

Martina Uhrinová začala pracovat jako vyšetřovatel v roce 1993, a to na Okresním úřadě vyšetřování Praha – západ. V roce 2001 přestoupila do protikorupční policie do odboru Závažné hospodářské trestné činnosti. U protikorupční policie pracovala ještě na dvou dalších pozicích, až nakonec v roce 2015 profesně přestoupila na Ministerstvo financí.

3.4 Nadační příspěvky

Ani v roce 2016 nepřestal fond přijímat žádosti o nadační příspěvky na činnosti cílící k odhalení korupce ve veřejné správě. Sešlo se opět mnoho žádostí. Mnoho z nich neprošlo výběrovým sítím, jelikož požadavky na kvalitu projektů hrazených z nadačních příspěvků jsou u nás vysoké. Správní rada na svých zasedáních rozhodla o podpoře celkem **dvanácti** nových projektů, které byly doporučeny výborem pro nadační příspěvky, v celkové výši **1 277 093 Kč**. Některé z projektů podpořené v roce 2016 budou, na základě schválených průběžných zpráv, pokračovat i v roce následujícím.

2016/01 Občané proti hazardu - Stop hernám a na ně napojené korupci – 100 000 Kč

V průběhu roku 2016 absolvovali členové sdružení desítky jednání s politiky na úrovni místních samospráv, obou komor Parlamentu a také s politiky na úrovni budoucích předpokládaných vedení Krajů. Cílem této aktivity bylo, aby se:

a) nezhoršila nabíhající nová legislativa (byly zde velmi silné tlaky a některá důležitá ustanovení zákona se podařilo udržet jen velmi silným mediálním a osobním tlakem na vládu, přičemž se podařilo do zákona některé součásti, které se provozovatelům podařilo přes své kontakty ze zákona odstranit, do něj zase vrátit),

b) nezhoršil, popřípadě zlepšil stav regulace ve městech a obcích (nově se koncem roku podařila dotáhnout regulace v Liberci a v průběhu roku ve Vsetíně, udržet regulaci se pak podařilo přes velké tlaky hazardní lobby v např. v Praze, Brně, Litomyšli, Žďáru nad Sázavou a dalších městech),

c) připravila půda pro další pozitivní změny v legislativě a jejím vymáhání v roce příštím (zde je potřeba vyzdvihnout zejména velmi úzkou spolupráci Občanů proti hazardu s Celní správou, pod kterou přešly exekutivní kompetence směrem k potírání nelegálního hazardu a kontrolní činnosti legálních provozovatelů hazardu. V této souvislosti pracovníky Celní správy školí, dávají tipy na nelegální provozování hazardu a spolupracují s nimi směrem k jejich lepší orientaci v problematice).

Ukončením projektu však práce sdružení Občané proti hazardu nekončí a bude v ní pokračovat i nadále bez podpory Nadačního fondu proti korupci.

2016/02 Ústav nezávislé žurnalistiky - Majetkové transakce Marka Dalíka – 15 000 Kč

Cílem tohoto projektu bylo zmapovat z otevřených zdrojů veškeré majetkové transakce, které učinil bývalý poradce premiéra, lobbista Marek Dalík, jenž byl v roce 2016 odsouzen k pětiletému trestu odnětí svobody a pokutě 5 milionů korun za to, že si řekl o zhruba půl miliardový úplatek. Současně s majetkovými transakcemi se projekt zaměřil také na zmapování podnikatelských aktivit Marka Dalíka a na zisky firem, ve kterých působil.

Na počátku projektu byly shromážděny z otevřených zdrojů - z Katastru nemovitostí, informace o tom, jaké všechny nemovitosti jsou v Česku evidovány na zkoumanou osobu Marka Dalíka. Následně byly získány kupní smlouvy k těmto nemovitostem. Bylo zjištěno, že Marek Dalík vlastní - či v minulosti vlastnil šest nemovitostí v celkové hodnotě 54,1 milionů korun. Přičemž necelou čtvrtinu částky (11,1 milionů korun) hradil z hypotečního úvěru. Současně bylo zjištěno, že dvě nemovitosti již prodal, celkem za částku 27,5 milionů korun.

Při detailním zkoumání transakcí s prodejem zmíněných dvou bytů vyšla najevo zajímavá skutečnost a to, že obě nemovitosti nyní vlastní lidé ze stejné soukromé brokerské firmy Wood & Company a její bývalí spolumajitelé. Následný převod jednoho z bytů proběhl za podezřelých okolností - Marek Dalík byt nejprve prodal za 14,8 milionů korun neznámé ženě ze Slovenska, která jej až následně převedla darem na svoji dceru. Ze shromážděných dokumentů vyšlo najevo, že k převodu obou nemovitostí Marka Dalíka došlo ve stejný den a u stejného notáře.

Rovněž se ukázalo, že zisky Dalíkových firem neodpovídají jeho výdajům. Autoři projektu se proto pokusili získat informace o tom, jak se Dalíkovi dařilo coby podnikateli na živnostenský list. Veřejně dostupné údaje o zisku podnikatelů nebyly k dispozici. Jim se ovšem podařilo získat alespoň informace o obratu, které jakožto podnikatel vykazoval. Ten se pohyboval v řádech desítek milionů korun ročně. Lze tak usuzovat, že hypoteticky si mohl na své investice vydělat spíše touto cestou.

Kromě čerpání dat z otevřených zdrojů řešitelé projektu zároveň hovořili s lidmi, kteří mají blízko k policejnímu vyšetřování Marka Dalíka. Z rozhovorů se jim podařilo zjistit, že policie pracuje s hypotézou, že výčet investic, který je veřejně dohledatelný, není konečný. Existuje podezření, že Marek Dalík mohl získávat peníze "bokem" a ukládat je na zahraničních účtech. Detektivům se ovšem dosud nepodařilo Marka Dalíka s žádným takovým kontem spojit.

V rámci projektu byl opakovaně kontaktován také přímo Marek Dalík, aby sám dal vysvětlení a komentář ke svým transakcím. Na žádosti o setkání ale nijak nereagoval.

Shromážděné informace byly analyzovány, graficky zpracovány, doplněny časovou osou a následně publikovány.

2016/03 Naši politici – Stínová politika v dozorčích radách – 25 000 Kč

V rámci projektu bylo nově analyzováno 195 nominací do dozorčích rad státních firem, které provedla Sobotkova vláda v letech 2014-2016. Více než čtvrtinu nominací obsadili zástupci politických stran. Vládnímu výboru pro personální nominace (VVPN) se především nepodařilo vyřešit případy nominací osob s problematickou minulostí.

Tým řešitelů monitoroval dvouleté fungování Vládního výboru pro personální nominace. Zaměřil se na to, jak si Sobotkova vláda poradila s nejdiskutovanějšími otázkami – politizací dozorčích rad, odborností a bezúhonností jejich členů. Výsledky ukazují, že přílišné zlepšení pro dozorčí rady nastalo.

V nějaké míře se věnuje pozornost odbornosti kandidátů, byť nepřijatých bylo za dva roky jen jedenáct. I to je ale pokrok, díky činnosti Výboru se stát začal poprvé systematicky zajímat o kvalifikaci těch, které do svých dozorčích rad posílá. Zbýlé dvě oblasti zhodnotili ale analytici mnohem negativněji. Tolik diskutované otázky politizace dozorčích rad se nikdo nevěnuje, Výbor k tomu podle

našich informací nedostal od vlády žádné zadání. Jak chce vláda zaručit nezápolitizované dozorní rady, když jediní, kdo v nich politiky sleduje, jsou nevládní organizace?

Největším problémem podle výsledků studie zůstala otázka bezúhonnosti kandidátů. To je stejně důležité kritérium jako teoretické znalosti nominovaného. Jestliže kandidát vedl úřad, kde vznikaly podivné zakázky nebo se dobře nehospořádalo s veřejnými prostředky, měl by výbor zpozornět a začít se ptát.

2016/04 Dead Line Media – Neovlivní.cz – 559 872 Kč (2016 - 2017)

Nadační fond proti korupci se rozhodl podpořit obsahové projekty on-line deníku Neovlivní.cz, které jsou zaměřené na mapování vlivu v politice a byznysi.

Všechny projekty se týkají klíčových hráčů tuzemské politiky posledních dvaceti let. Projekt se mimo jiné vrátí k nevyjasněným případům spojeným s Václavem Klausem a Milošem Zemanem. Také se zaměřuje na aktuálně jednoho z nejmocnějších politiků Andreje Babiše.

S pomocí podpory NFPK bylo publikováno na serveru Neovlivní.cz jedenadvacet původních článků, které přinesly přes 150 citací a výstupů v tuzemských i zahraničních médiích. Ostatní média převzala exkluzivní zprávu spojenou s klíčovým mužem Milošem Zemanem, poradcem Martinem Nejedlým, a jeho aktivitách v armádních korupčních zakázkách. Nebo odhalení, že Andrej Babiš lhal o svém zdravotnickém byznysi, protože společnost Hartenberg nebyla investiční fond. Tato skutečnost byla klíčová v souvislosti se zákonem o střetu zájmů, protože Babiš Hartenberg vydával za investiční fond, na který by mohl převést svůj byznys a dál ho normálně řídit. Po odhalení ale musel zvolit jinou cestu. V souvislosti se vstupem čínské CEFC byl publikován detailní přehled lidí, kteří pro Číňany v týmu bývalého sociálnědemokratického ministra Jaroslava Tvrdíka pracují. Neovlivní.cz odhalilo, že pro čínskou společnost CEFC pracuje hned několik bývalých elitních policistů. A že dvorním právníkem, který pro CEFC připravuje smlouvy i vyhledává investiční příležitosti, se stal přítel premiéra Radek Pokorný. Jeho kontakty byly zmapovány díky unikátním fotografiím, které autoři projektu pořídili na výročním večírku jeho advokátní kanceláře.

V případě tématu Andrej Babiš patřily mezi nejcitovanější zprávy články o pokoutném šmejdění úřednice ministerstva financí v kauze ministrova Čapího hnízda. A série textů spojená s trestní kauzou, v níž jde před soud Babišova společnost Agrotec. Ta je podezřelá, že se zapojila do machinací s veřejnými zakázkami ve státním podniku Česká pošta. Mimo jiné se řešitelů projektu podařilo získat kompletní znění obžaloby, která podezření vůči ministrově firmě detailně popisuje.

V části "Miloš Zeman" bylo kromě odhalení o byznysových aktivitách Martina Nejedlého publikováno hned několik původních článků o zákulisí na Hradě, a to v souvislosti s kauzou Jindřicha Forejta. Pátrání v tomto případě přineslo řadu závažných odhalení o fungování pražského Hradu a atmosféře v prezidentské kanceláři, která budou publikována v roce 2017. Vzhledem k tomu, že se zatím nepodařilo získat podklady v kauze konto ODS, došlo k náhradě tématu investigativním pátráním v bitvě o ovládnutí bezpečnostních složek, kterou spustila kvapná reorganizace pod taktovkou ministra vnitra Milana Chovance a policejního prezidenta Tomáše Tuhého. Jako první Neovlivní.cz například zjistilo, jaká konkrétní podezření směřují proti policejnímu prezidentovi v souvislosti s vyšetřovanými kauzami. A autoři přinesli odhalení, že reorganizace zastavila práce na politicky výbušných kauzách. Tedy že fakticky ochromila boj s korupcí. Speciálně na toto téma byl vyžádán a následně publikován rozhovor s ministrem vnitra Chovancem.

2016/05 Naši politici – Tiché konexe - střety zájmů komunálních politiků a herního byznysu – 25 000 Kč

Cílem projektu bylo zaměřit se na problematiku hazardního byznysu z pohledu vazeb, které vytváří směrem k politické reprezentaci jednotlivých měst. Základem projektu byla investigativní návštěva Statutárního města Karviná – zde proběhla kontrola heren v sociálně vyloučených oblastech, monitoring nelegálního hazardu a schůzka s úředníky Magistrátu. Zjištění z investigace byla následující:

1. město reguluje hazard minimálně za pomoci vyhlášky,
2. hazard ve velké míře sponzoruje místní fotbalový klub, který patří spolku Jana Wolfa (ekonomického náměstka Karviné za ČSSD),
3. bagatelizace problému ze strany úředníků města, především v otázkách míry kriminality a hazardu ve vyloučených lokalitách.

Zkušenost s bagatelizací problému v Karviné ze strany města vedla ke snaze zohlednit v analytických výstupech vliv hazardu na kriminalitu. Data, které uvádí Policie ČR a další instituce, však pracují s přepočtem heren na okresy, nikoliv na úrovni měst. To vedlo k posunutí projektu, a zpracování studie, která zachytí data o vztahu kriminality a hazardu pro jednotlivá města v ČR. Studie se týká všech měst ČR nad pěti tisíc obyvatel.

Výsledky studie jasně ukazují, že tvrdý hazard ovlivňuje míru kriminality v daném městě, přestože není jediným faktorem a nemusí být vždy tím nejdůležitějším. Dobrým příkladem, který dokládá vzájemný vztah sledovaných oblastí, je porovnání 4 měst v Pardubickém kraji, která měla podobné socioekonomické charakteristiky (míra nezaměstnanosti, míra kriminality, míra hazardu) do doby, než dvě města hazard omezila a dvě naopak nechala hazardnímu byznysu volnou ruku. Ve sledovaném období 2013 – 2016 pak mnohem větší nárůst kriminality zaznamenala města s tolerancí k hazardu, naopak pokles byl u dvou měst, která přistoupila k regulaci. V rámci projektu také proběhla další kontrola nelegálního hazardu, především v oblasti Prahy 1. Byli jsme svědky dodávky nelegálních hracích přístrojů. Veškerá dokumentace byla předána Generálnímu ředitelství cel.

2016/06 Nadace VIA – Rychlé granty – 100 000 Kč (2016 - 2017)

Nadační fond proti korupci opět podpořil advokační program Nadace Via “Rychlé granty”. Ten je zřízen s cílem pomoci občanům hájit svá práva a aktivně se zapojit do veřejného života. O udělení grantů rozhoduje tříčlenná hodnotící komise, stálým členem komise je zástupce NFPK.

V realizačním období byly prozatím ze strany NFPK podpořeny dva projekty:

Milada Kadlecová: Za zachování klidové zóny Srpek v Kuřimi II – odpor v územním řízení - Projekt navazuje na projekt z roku 2015, který byl v rámci programu podpořen (také částkou 20 000 Kč z NFPK), a který je pokračujícím bojem za uchování přírodě blízkého prostředí v lokalitě Srpek v Kuřimi. Klidová zóna se nachází v docházkové vzdálenosti pro každodenní rekreaci všech občanů Kuřimi, bydlicích v centrální části Kuřimi včetně obyvatel v bytových domech v sídlištní zástavbě. Třebaže bylo v rámci předešlého projektu dosaženo naplnění cílů, o dosažení celkového cíle, tedy o zastavení záměru vybudovat v této lokalitě soubor staveb o velikosti cca 4000 m² s jízdárnami a dalšími funkčními prvky jako restaurace, byt správce apod., ze kterých by profitovala pouze omezená skupina lidí, se rozhoduje právě nyní v územním řízení. Ukončený projekt sice přinesl kvalitní přípravu pro

územní a stavební řízení, nicméně formulace námitek v zahájeném územním řízení je klíčová pro další vývoj a o to bude usilovat realizace aktuálního projektu.

Anna Strnadová - Informační materiál pro oživení Jablonce - V Jablonci nad Nisou od 1. 1. 2015 začal platit zákaz heren a kasin. Do poloviny roku tak z města zmizela většina z 57 heren a z původních 311 herních automatů zbývalo 109, které čekaly na odebrání licence ze strany MF. V tu chvíli předložil jablonecký primátor návrh na zrušení zákazové vyhlášky, který byl přes protesty občanů a opozičních zastupitelů schválen radniční koalicí. Po tomto nepochopitelném obratu v přístupu k regulaci hazardu vzniklo od 1. 1. 2016 nových 9 kasin, bylo vydáno povolení pro vznik dalších 2 a další budou s největší pravděpodobností vznikat. Na území města je dnes evidováno 347 herních automatů (nejvíce v historii) a stává se baštou hazardu. Většina je umístěna v centru města, kde způsobují výrazný úpadek veřejného prostoru a života. Aktivní občané se snaží na situaci upozorňovat, veřejně o ní diskutovat s cílem získání veřejné a politické podpory pro znovuoživení zákazové vyhlášky. Aby dokázali konkurovat mediálnímu dosahu představitelů radnice, rozhodli se připravit tištěný informační materiál distribuovaný do schránek jabloneckých domácností a uspořádat veřejnou akci zaměřenou na problematiku hazardu s veřejnou diskuzí na toto téma. O grant požádalo sdružení Jablonec bez hazardu, ale před podpisem smlouvy došlo ke změně realizátora.

2016/07 Ústav nezávislé žurnalistiky - Detailní zmapování podnikatelských vazeb Andreje Babiše a jeho firem v Česku - 60 000 Kč

Cílem projektu bylo zmapovat vlastnickou síť firem místopředsedy vlády a ministra financí Andreje Babiše. Majetková struktura jeho firem nebyla dosud komplexně zmapována a nebylo zřejmé, které všechny společnosti mu patří, nebo ve kterých má podíl. Pozornost médií a tudíž i veřejnosti byla směřována především k holdingu Agrofert, Babišova vedlejší podnikatelská větev ale stále většinou mimo toto zorné pole.

Autoři projektu detailně a komplexně zmapovali, které všechny firmy Andrej Babiš vlastní mimo Agrofert prostřednictvím koncernu SynBiol, včetně zahraničních firem. Kromě samotné majetkové analýzy bylo zmapováno, jakých hospodářských výsledků firmy mimo Agrofert dosahují. Díky tomu byla zjištěna původní a nová informace o tom, že velká Babišova chloubka - michelinská restaurace Paloma, se ocitla v červených číslech. Nad rámec stanoveného cíle došlo k vytvoření přehledu hospodaření také zahraničních firem. Zároveň autoři zjistili, kolik peněz, do jakého odvětví a v jakých zemích chce v následujícím roce investovat v rámci společnosti Hartenberg Holding.

Rovněž byly zmapovány, i které všechny firmy Andrej Babiš vlastní prostřednictvím koncernu Agrofert, včetně zahraničních společností. Nad rámec projektu se kromě zahrnutí zahraničních společností také podařilo získat unikátní informace o tom, kolik peněz získaly Babišovy společnosti z fondů Evropské unie.

2016/08 Jiří Chytil – Právní pomoc v kauze Opencard - 50 000 Kč

Příběh Jiřího Chytila je příběhem osobní statečnosti s hořkým pokračováním. Někdejší úředník pražského magistrátu pomáhal v kauze Opencard v letech 2009 a 2010 vyšetřovatelům rozplétat nitky kolem politického pozadí problematice zakázky firmě Haguess. Po změně vyšetřovatelů ovšem

dohoda padla a Chytil byl spolu s dalšími čtyřmi úředníky obžalován. V prosinci 2014 byl Jiří Chytil podmíněně odsouzen na jeden a půl roku. V současné době je podána stížnost k Ústavnímu soudu.

2016/09 Naši politici – BusLine – soukromé podnikání bez rizika – 22 000 Kč

Cílem toho projektu bylo zmapování aktivit a vazeb společnosti BusLine a.s. směrem k bývalému čelnímu představiteli firmy Jiřímu Vařilovi, směrem k politické reprezentaci města Liberec a Libereckého kraje. Sekundárním cílem pak bylo investigativní a analytické prozkoumání pozadí náhlého přesunu mezd řidičů do vyšší tarifní skupiny prací, který byl iniciován ze strany společnosti BusLine a.s. a na první pohled vykazoval známky nestandardního střetu zájmu zúčastněných osob, především s ohledem na přijaté řešení, kdy se na navýšení mezd podílí pouze veřejný sektor, nikoliv soukromý zaměstnavatel.

Sdružení Naši Politici o.s. v rámci projektu zpracovalo, popsalo a zveřejnilo zejména popis:

- majetkové struktury společnosti BusLine a.s., která ukazuje na zapojení společnosti BusLine a.s. do podnikatelských aktivit Jiřího Vařila,
- personálních vazeb mezi společností BusLine a.s. a společnostmi, ve kterých působí Jiří Vařil,
- nadstandardních vazeb s krajskými a komunálními politiky napříč politickými stranami a především s klíčovým subjektem – Asociací krajů,
- hlavních nestandardních kroků, které vedly k současné novelizaci tarifního zařazení mzdového ohodnocení řidičů autobusů – pozadí Jablonecké výzvy, velký vliv Asociace krajů, kde Jiří Vařil působí jako dopravní expert, výsledek, který nezahrnuje spolupráci soukromého sektoru.

V rámci operativní a analytické aktivity bylo provedeno rozkrývání majetkové struktury zúčastněných společností a vzájemných vazeb (personálních, majetkových), operativní činnost přímo v Liberci ve spolupráci s organizací Náš Liberec o.p.s. - kontakt s některými aktéry kauzy, místní informace, - prozkoumání smluvních vztahů mezi BusLine a.s. a Libereckým krajem, respektive Dopravním podnikem Liberce a Jablonce nad Nisou, prozkoumání politických procesů a pozadí, které vedly ke změně v tarifních mzdách řidičů a vypracování detailní analýzy.

2016/10 – Kverulant.org, o.p.s. – Úhrada částečných nákladů na právní služby ve sporu Kverulant.org, o.p.s. se společností Ekospol – 20 736 Kč

Kverulant.org v kauze KORUPCE NA RADNICE PRAHY 15 odhalil, že starosta Prahy 15 Milan Wenzl uzavřel s developerem Ekospol smlouvu, kde se píše, že pokud jeho radnice opatří Ekospolu všechna stavební povolení, dostane za to dva a půl milionu korun. Kverulant.org to považuje za korupční jednání. Podle Ekospolu o korupci nejde a žalobou se domáhá stažení z této kauzy z Kverulantova webu, uveřejnění omluvy a inzerci této omluvy za 10 milionů korun.

2016/11 a 2016/12 – Jiří Kotek a Martina Uhrinová – Ceny za odvahu NFPK 2016 – 248 832 Kč a 50 563 Kč

Podrobnosti k oceněným oznamovatelům jsou k dispozici v sekci Cena za odvahu této Výroční zprávy.

Medializace činnosti NFPK

Vydali jsme **47** tiskových zpráv.

Jako v letech minulých, uspořádal i letos Nadační fond proti korupci, u příležitosti Mezinárodního dne boje proti korupci, tiskovou konferenci, na které jsme předali **Ceny za odvahu** odvážným oznamovatelům.

V médiích byl Nadační fond proti korupci citován, či okomentována naše činnost více než **300** krát.

I v tomto roce jsme pokračovali ve stejné mediální strategii jako v minulých letech, i když je možné, že ve vazbě na policejní reorganizaci, kdy byly prakticky rozprášeny fungující vyšetřovací týmy, budeme opět znovu upřednostňovat medializaci před předáváním materiálů orgánům činným v trestním řízení.

O medializaci se nám starají i naši protivníci, kteří s námi vedou soudní spory. Opět se řešila na Městském soudu v Praze žaloba Ivo Rittiga proti Nadačnímu fondu proti korupci na ochranu osobnosti o odstranění následků neoprávněných zásahů. V „jízdenkové kauze“ Dopravního podniku hl. m. Prahy. Městský soud v Praze potvrdil v listopadu svůj předchozí výrok z června 2013 a **žalobu Ivo Rittiga zamítl**.

Je-li to možné, fond vystupuje jako tým. K vizuálnímu odlišení mediální prezentace fondu od podobně zaměřených organizací přitom slouží **trička** s logem fondu a různými protikorupčními motivy. Tím ovšem práce triček ve službách fondu nekončí. Zájemci mohou jejich zakoupením podpořit práci NFPK. A také to dělají.

Nadační fond rozhodnutím Magistrátu hl. m. Prahy č. j. S-MHMP/896865/2012 905337/2012 ze dne 26. 7. 2012 dnem 4. srpna 2012 zahájil **veřejnou sbírku** na území České republiky formou shromažďování finančních příspěvků na účtu 800808008/5500 v Raiffeisenbank, a.s., pokladničkami (nepoužito) a prodejem předmětů - triček. Účelem sbírky je podpora odhalování korupční činnosti ve veřejné správě s rozsáhlým ekonomickým dopadem. Z prodejní ceny předmětu 400 Kč/ks představuje 170 Kč/ks příspěvek k odvodu na sbírkový účet. V roce 2016 bylo prodáno **25** ks triček, částka **4 250 Kč** byla odvedena na sbírkový účet. Do konce roku 2016 se tak podařilo nashromáždit **77 860 Kč**, celkovou nasbíranou částku bohužel snižují bankovní poplatky.

4. Dárci

Jsm rádi, že za dosavadních **šest** let působení Nadačního fondu proti korupci se rodina našich dárců stále rozrůstá. Spousta z nich je našimi podporovateli a zároveň přáteli od samého začátku. Patří mezi ně jak jednotlivci, tak i přední české či zahraniční společnosti. Za dosavadní dobu existence Fondu se nám podařilo získat od těchto dárců ohromující částku přesahující **46 000 000 Kč**. Děkujeme všem za podporu!

Naším nejvýznamnějším dárcem byla, stejně jako v letech minulých, Nadace Karla Janečka, která nám letos darovala téměř **1,8 milionu Kč**. Jmenovitý seznam milých dárců je uveden níže.

Finanční dary fyzické osoby	tis. Kč
Barta Jan	250
Fryc Ondřej	250
Kopinec Jan	100
Frolík Zbyněk	100
Kandřík Bronislav	100
Bárta Lubomír	75
Olmr Vladimír	18
Cabejšek Martin	10
Drobné finanční dary fyzické osoby	89
Celkem	992

Finanční dary právnické osoby	tis. Kč
Nadace Karla Janečka	1 772
Nadace RSJ	1 077
Kofola CS a.s.	1 000
Nadace RSJ	1 075
UNIMEX GROUP, a.s.	200
Nadace JABLOTRON	200
LINET spol. s r.o.	100
VEMAX auto s.r.o.	20
Drobné finanční dary právnické osoby	5
Drobné finanční dary přes Nadaci VIA	47
Celkem	4 420

Věcné dary na činnost nadačního fondu	tis. Kč
Alza.cz a.s.	121
JABLOTRON ALARMS a.s.	43
Celkem	164

5. Zpráva dozorčí rady

Dozorčí rada nadačního fondu projednala a schválila výroční zprávu a účetní závěrku za rok 2016.

6. Plány do budoucna

Analýza korupčních podnětů

I do budoucna se Nadační fond proti korupci bude plně věnovat analýze korupčních podnětů. V současné době je rozpracováno několik zajímavých kauz z oblasti priorit stanovených správní radou, např. zdravotnictví či dopravní infrastruktury. V průběhu následujících dvou let bychom rádi výsledky naší analytické činnosti předali orgánům činným v trestním řízení, či je případně medializovali. Vše samozřejmě záleží na zjištěných skutečnostech.

Posilujeme veřejné zakázky. Veřejné zakázky bývají často zdrojem nekalého jednání a nezřídka je provází i masivní zneužívání finančních prostředků a korupce. S mnoha takovými případy se setkal i Nadační fond proti korupci. Z tohoto důvodu se proto rozhodl více zaměřit svou činnost na problematiku veřejných zakázek a tuto svou činnost podpořit vydáním **Manuálu transparentnosti veřejných zakázek**. Ten je určený široké veřejnosti, která přijde s veřejnými zakázkami do styku – mimo jiné úředníkům obecních úřadů a občanům, kteří nejsou lhostejní vůči netransparentnímu hospodaření s veřejnými prostředky.

Do budoucna bude Fond nabízet konzultace v oblasti veřejných zakázek, a to jak jednotlivým zástupcům ze strany samosprávy a aktivním občanům, tak i zástupcům sedmé velmoci či firem, které neuspěli ve veřejné soutěži. Rovněž plánujeme sérii přednášek o veřejných zakázkách na veřejných i soukromých vysokých školách.

Nadační fond proti korupci plánuje v horizontu jednoho roku až dvou let hlubokou analýzu veřejných zakázek. Zaměříme se nejen na jednotlivé zadavatele, ale i na administrátory, konzultanty a právní kanceláře. Pozornost budeme věnovat i jednotlivým segmentům státní správy, kde jsou machinace s veřejnými zakázkami nejčastější (zdravotnictví, oblast IT, stavebnictví, doprava apod.).

Hazard ruku v ruce s korupcí a kriminalitou. Počátkem března 2017 vydal Fond studii vlivu **tvrdého hazardu na kriminalitu**, která prokázala, že provozování „hracích automatů“ v hernách, kasinech či různých typech restauračních zařízení zvyšuje kriminalitu. Jednání hazardní lobby je velmi často spojeno s korupcí, kdy se zástupci hazardních společností snaží přesvědčit představitele jak státu, tak i jednotlivých obcí, aby povolili provozování hazardu v té nejširší podobě a to leckdy „výměnou“ za poplatky z toho plynoucí. Vzhledem k zajímavým výsledkům a pozitivním ohlasům ze strany zastupitelů jednotlivých obcí, správní rada Fondu rozhodla o vypracování podrobnějších analýz za jednotlivé regiony či obce.

Legislativa

Nadační fond proti korupci je aktivním členem projektu Rekonstrukce státu. Projekt si stanovil za cíl vylepšení legislativního prostředí v České republice.

Jedním z pilířů je **zákon o registru smluv**. Koncem roku 2015 se po mnoha peripetiích konečně podařilo tento zákon prosadit. Neuplynul téměř ani rok a už se začaly objevovat první náznaky o

okleštění zákona. Ty se naplno rozvinuly na počátku roku 2017, kdy se objevily pozměňovací návrhy. Lobbyisté uspěli a v rámci Sněmovny se jim podařilo prosadit řadu plošných výjimek. Společnosti jako Budvar, Lesy ČR, Česká pošta, dopravní podniky a další státní a městské firmy nebudou muset zveřejňovat své smlouvy nad 50 tisíc korun.

Řada poslanců tak porušila svůj slib, který dali veřejnosti před čtyřmi lety - podporovat zveřejňování smluv státu na internetu. Vyprázdnili tak čtvrtinu obsahu - smlouvy cca za 148 miliard korun ročně - jediného zákona této sněmovny, který má zabraňovat plýtvání veřejnými prostředky.

V průběhu dubna bude probíhat turné pro #registr smluv, brýle pro senátory a Happening za 150 miliard. Platforma Rekonstrukce státu během ní navštíví pět měst v různých částech republiky, kde bude občany informovat o aktuální podobě zákona a ti budou moci předat svůj vzkaz senátorům.

Fond se angažuje i v problematice **financování politických stran**. V srpnu 2016 schválil Senát novelu zákona o sdružování v politických stranách. Ta přináší několik významných novinek pro fungování a hospodaření politických stran v ČR. Novelu volebních zákonů, které upravují předvolební kampaně, senátoři doplnili o několik upřesňujících pozměňujících návrhů a s nimi je posílají do sněmovny, kde o nich budou letos hlasovat poslanci. Rekonstrukce státu bude dohlížet na to, aby se z původně schváleného zákona nestal paskvil, jako se tomu stalo v případě pozměňovacích návrhů u registru smluv.

Nadační fond rovněž usiluje i o zavedení **rejstříku konečných vlastníků**. Společným jmenovatelem většiny závažných kauz (např. IZIP, Amun.Re, Opencard či Čapí hnízdo) je dlouhodobě neřešená **anonymita příjemců veřejných prostředků**. Mohlo by se zdát, že je v současnosti vše v pořádku. Bohužel v březnu 2016 schválila znění novely zákona proti praní špinavých peněz, která nejenom tento problém neřeší, ale je pravděpodobně dokonce v rozporu s touto evropskou směrnicí. K předloženému návrhu znění zákona proti praní špinavých peněz představil Fond spolu s dalšími neziskovými organizacemi tři zásadní připomínky: možný rozpor s evropskou směrnicí, dohledový systém je nastaven zbytečně komplikovaně a neúčinně. Třetí připomínkou je vznik přehlceného a chaotického prostředí. Fond se snaží i o zprůhlednění **financování politických stran**. V srpnu 2016 schválil Senát novelu zákona o sdružování v politických stranách. Ta přináší několik významných novinek pro fungování a hospodaření politických stran v ČR. Strany budou muset od začátku roku 2017 povinně vést transparentní účty, jejich hospodaření bude kontrolovat nově zřízený nezávislý úřad. Zákon zavádí i limity pro výše daru, které může strana přijmout od jednoho dárce. Novelu volebních zákonů, které upravují předvolební kampaně, senátoři doplnili o několik upřesňujících pozměňujících návrhů a s nimi je posílají do sněmovny, kde o nich budou hlasovat poslanci.

Fond rovněž naváže na analýzu **nominací do dozorčích rad státních firem**. V analýze z roku 2016 bylo zjištěno, že se Vládnímu výboru pro personální nominace především nepodařilo vyřešit případy nominací osob s problematickou minulostí. Otázka bezúhonnosti kandidátů je jednou z nejpalčivějších. Je to stejně důležité kritérium jako teoretické znalosti nominovaného. Jestliže kandidát vedl úřad, kde vznikaly podivné zakázky nebo se dobře nehospodařilo s veřejnými prostředky, měl by výbor zpozornět a začít se ptát. NFPK ve spolupráci se sdružením Naši politici bude činnost Vládního výboru pečlivě monitorovat i nadále a výsledky analýzy budou zveřejněny.

Oblast Etiky

NFPK plánuje rozšířit své aktivity v oblasti **podpory oznamovatelů**. Jelikož současná legislativa není problematice oznamovatelů vůbec nakloněna, rádi bychom rozšířili služby pro oznamovatele korupce. V současné době Fond oceňuje vybrané oznamovatele konkrétní finanční částkou, či jim zajistí právní podporu. Do budoucna bychom rádi, ve spolupráci s předními **personálními agenturami**, chtěli nejen oceněným oznamovatelům nabídnout možnost individuálních konzultací ve vybrané personální agentuře. Tato bude s problematikou oznamování korupce a s ní spojenými následky podrobně seznámena a bude se snažit najít konkrétní pracovní nabídku v prověřené společnosti. Stejně tak bychom rádi obnovili možnost psychologických a dalších odborných konzultací, které by jim umožnily jednodušší vyrovnání se s komplikovanou situací po oznámení korupce či nekalého jednání.

V dnešní době se bohužel často setkáváme s absencí základních **morálních hodnot** a to již u velmi mladé části naší populace, která je ovlivněna konzumní společností. Rádi bychom se proto zaměřili na mládež (studenti středních a vysokých škol) a zorganizovali tzv. **protikorupční akademii**, jíž by se zúčastnily osoby s morálním kreditem a předaly zkušenosti mladé generaci. Na protikorupční akademii chceme spolupracovat s našimi donátory a zaměřit svou pozornost i do regionů. Rádi bychom také mladou generaci zapojili do aktivních debat o obecných hodnotách a to se zástupci akademické obce.

Děkujeme za Vaši podporu!!!

Kontakt

Korespondenční adresa: Nadační fond proti korupci, Revoluční 8A, 110 00 Praha 1, telefon: 226 209 047, e-mail: info@nfpk.cz, www.nfpk.cz, bankovní spojení: 800 111 008/0300, 800 111 008/5500.

Sídlo NFPK: Na Florenci 1270/31, 110 00 Praha 1, IČO: 248 21 659,